

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การจัดการสินเชื่อของธนาคารออมสินในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา
ชื่อและนามสกุล นายสยาม ยิ่งทวีหยก
แขนงวิชา บริหารธุรกิจ
สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กัลยานี ภาคอัคร

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กัลยานี ภาคอัคร)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ยูวดี ไชยศิริ)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ อนุมัติให้รับการศึกษา
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ ประเสริฐศรี)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

วันที่ 21 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2554

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การจัดการสินเชื่อของธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 ผู้ศึกษา นายสยาม ยิ่งทวีหอก ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กัลยาณี ภาคธัต ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ มุ่งศึกษาการจัดการสินเชื่อธุรกิจของธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษานโยบายสินเชื่อของธนาคารออมสิน (2) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการสินเชื่อธุรกิจของ ธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (3) ระบุสาเหตุและปัญหาที่เกิดจากการให้สินเชื่อธุรกิจ ของ ธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิประกอบไปด้วย นโยบายสินเชื่อของธนาคารออมสิน แผนวิสาหกิจของธนาคารออมสิน ข้อมูลยอดคงเหลือสินเชื่อธุรกิจของธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและข้อมูลหนี้ค้างชำระสินเชื่อธุรกิจ 3 เดือนขึ้นไปของธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ ไตรมาส 4/48 1/49 2/49 3/49 4/49

ผลการศึกษาพบว่า (1) การจัดการสินเชื่อธุรกิจของธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ภายใต้นโยบายสินเชื่อของธนาคารออมสิน (2) ธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาใช้หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์สินเชื่อ มี 2 หลักเกณฑ์ คือ วิธีวิเคราะห์เชิงคุณภาพเป็นการนำข้อมูลเกี่ยวกับ ประวัติของผู้กู้ ความสามารถในการหารายได้ เงินทุน หลักประกัน เศรษฐกิจ และวิธีวิเคราะห์เชิงปริมาณ เป็นการนำข้อมูลที่เกี่ยวกับงบการเงินของลูกค้า มาดำเนินการวิเคราะห์เพื่อทำให้สามารถทราบได้ว่า ลูกค้ามีฐานะทางการเงิน สินทรัพย์ หนี้สิน กำไร มีผลการดำเนินงานที่ผ่านมาในรอบระยะเวลาบัญชีหนึ่ง ๆ (3) สาเหตุปัญหาและอุปสรรคในการให้สินเชื่อ คือ ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจ นโยบายรัฐบาล พฤติกรรมผู้บริโภค เทคโนโลยี ภัยธรรมชาติ ความเสี่ยงจากปัจจัยภายใน ได้แก่ พฤติกรรมลูกหนี้ที่ทำการค้าเกินตัว การเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น พฤติกรรมของผู้บริหาร และจากสถาบันการเงิน ได้แก่ พนักงานสินเชื่อ ผู้บริหาร ขั้นตอนการดำเนินงานของสถาบันการเงิน สำหรับ ข้อเสนอแนะในการจัดการสินเชื่อของธนาคารออมสิน ควรที่จะมีการปรับปรุงพัฒนาการในด้านต่อไปนี้ ได้แก่ การอบรมส่งเสริมความรู้ให้แก่พนักงาน การปรับรูปแบบโครงสร้างองค์กร การพัฒนาระบบสารสนเทศ และการกำหนดวิธีการบริหารความเสี่ยง

คำสำคัญ การจัดการสินเชื่อ ธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วย เนื่องจากความเมตตา
กรุณา การให้คำปรึกษาแนะนำแก้ไข และข้อเสนอแนะจาก รองศาสตราจารย์ ดร.กัลยาณี ภาค้อัด
รองศาสตราจารย์ ยุวดี ไชยศิริ แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านของสาขาวิชาวิทยาการจัดการ สาขาวิชา
เศรษฐศาสตร์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชที่ได้ประสิทธิ์ประสาทมอบวิชาความรู้ให้กับ
ผู้ศึกษา และขอกราบขอบพระคุณธนาคารออมสินที่ได้ให้ทุนสนับสนุนในการศึกษารั้งนี้

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณ น.ส.สมใจ ยิ่งทวีหยก และพี่ ๆ น้อง ๆ และเพื่อน ๆ นักศึกษาทุก
ท่านที่เป็นกำลังใจสำคัญ รวมทั้งพี่ ๆ พนักงานธนาคารออมสินทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ และ
หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจทั่วไป

สยาม ยิ่งทวีหยก

ธันวาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ขอบเขตการศึกษา	2
วิธีดำเนินการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
บทที่ 2 การจัดการสินเชื่อธุรกิจของธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	4
ประวัติความเป็นมา	4
การบริหารจัดการของธนาคารออมสิน	10
ธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	14
บทที่ 3 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	16
แนวคิดการจัดการ	16
แนวคิดการตัดสินใจ	17
แนวคิดการจัดการสินเชื่อ	18
แนวคิดการบริหารความเสี่ยง	21
ทฤษฎีการวิเคราะห์สินเชื่อ	22
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	30
บทที่ 4 การดำเนินการศึกษา	33
การเก็บรวบรวมข้อมูลทฤษฎี	33
การกำหนดนโยบายการให้สินเชื่อ	34
ข้อมูลสินเชื่อธุรกิจ	37
วิธีการให้สินเชื่อ	38
การค้นหาสาเหตุปัญหาและอุปสรรคในการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 ผลการศึกษา	42
วิธีการที่ใช้ในการจัดการสินเชื่อบริการของธนาคารออมสิน	43
นโยบายสินเชื่อของธนาคารออมสิน	51
ปัญหาและอุปสรรค	54
บทที่ 6 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ	60
สรุปผลการศึกษาการจัดการสินเชื่อบริการของธนาคารออมสิน	60
อภิปรายผลการศึกษา	61
ข้อเสนอแนะ	65
ภาคผนวก	67
บรรณานุกรม	71
ประวัติผู้ศึกษา	73

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 5.1 ข้อมูลสินเชื่อบุคคลของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 1 ณ ไตรมาส 4/48 1/49 2/49 3/49 4/49	43
ตารางที่ 5.2 ข้อมูลผลต่างสินเชื่อบุคคลของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 1 ณ ไตรมาส 4/48 กับ ไตรมาส 4/49	43
ตารางที่ 5.3 ข้อมูลหนี้ค้างชำระสินเชื่อบุคคล 3 เดือนขึ้นไปของธนาคารออมสิน- เขตพระนครศรีอยุธยา 1 ณ ไตรมาส 4/48 1/49 2/49 3/49 4/49	44
ตารางที่ 5.4 ข้อมูลหนี้ค้างชำระสินเชื่อบุคคล 3 เดือนขึ้นไปของธนาคารออมสิน- เขตพระนครศรีอยุธยา 1 ณ ไตรมาส 4/48 กับ ไตรมาส 4/49	44
ตารางที่ 5.5 ข้อมูลสินเชื่อบุคคลของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2 ณ ไตรมาส 4/48 1/49 2/49 3/49 4/49	45
ตารางที่ 5.6 ข้อมูลผลต่างสินเชื่อบุคคลของธนาคารออมสิน- เขตพระนครศรีอยุธยา 2 ณ ไตรมาส 4/48 กับ ไตรมาส 4/49	45
ตารางที่ 5.7 ข้อมูลหนี้ค้างชำระสินเชื่อบุคคล 3 เดือนขึ้นไปของธนาคารออมสิน- เขตพระนครศรีอยุธยา 2 ณ ไตรมาส 4/48 1/49 2/49 3/49 4/49	46
ตารางที่ 5.8 ข้อมูลผลต่างหนี้ค้างชำระสินเชื่อบุคคล 3 เดือนขึ้นไปของธนาคารออมสิน- เขตพระนครศรีอยุธยา 2 ณ ไตรมาส 4/48 กับ ไตรมาส 4/49	46
ตารางที่ 5.9 ข้อมูลสินเชื่อบุคคลของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 1 กับ ธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2 ณ ไตรมาส 4/48 4/49	47
ตารางที่ 5.10 ข้อมูลหนี้ค้างชำระสินเชื่อบุคคล 3 เดือนขึ้นไปของธนาคารออมสิน- เขตพระนครศรีอยุธยา 1 กับ ธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2 ณ ไตรมาส 4/48 4/49	48

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ธนาคารออมสินเป็นสถาบันการเงินแห่งหนึ่งของรัฐ ที่มีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นธนาคารที่ก่อตั้งกำเนิดขึ้นมา ตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ที่ทรงเห็นคุณประโยชน์ของการออมทรัพย์ เพื่อให้ประชาชนรู้จักการประหยัดและมีสถานที่เก็บรักษาทรัพย์สินเงินทองให้ปลอดภัย และสามารถนำมาใช้ในยามจำเป็นได้อีกด้วย ในปี 2550 นี้ธนาคารออมสินมีอายุ 90 กว่าปีแล้ว ยังอยู่เคียงข้างรับใช้ประชาชน ข้าราชการ พลเรือน ทุกหมู่เหล่า รวมทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ที่ช่วยให้มีเงินทุนหมุนเวียนเข้าสู่ในระบบเศรษฐกิจทำให้เกิดการลงทุน มีการจ้างงาน มีรายได้ มีเงินทุนไว้เลี้ยงชีพ ประกอบการค้า และมีเงินเก็บออม

ธนาคารออมสิน ได้พัฒนาจากการเป็นธนาคารเพื่อการออมของรัฐก้าวไปสู่มิติใหม่ที่มีบทบาททั้งในด้านการส่งเสริมการออม และสร้างวินัยทางการเงิน การขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก การพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ รวมถึงการเพิ่มและขยายการให้บริการและธุรกรรมทางการเงิน พร้อมกับเพิ่มประสิทธิภาพ และขีดความสามารถทางการแข่งขันได้อย่างดี ธนาคารสามารถดำเนินธุรกิจเชิงพาณิชย์ได้อย่างสมดุล เพื่อเป็นธนาคารที่ให้บริการทางการเงินอย่างครบวงจรแก่ประชาชนทุกระดับทั่วประเทศ ธนาคารจึงได้มุ่งเน้นการดำเนินธุรกิจอย่างมีคุณภาพ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพได้ตามมาตรฐานสากล และสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าทุกกลุ่ม สามารถรักษารฐานลูกค้าเดิม และขยายฐานลูกค้าใหม่ให้เพิ่มมากขึ้น โดยการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ลูกค้ามีทางเลือกมากขึ้น ส่งผลให้ธนาคารสามารถเติบโตและทำกำไรได้อย่างต่อเนื่อง

ธนาคารออมสิน ให้ความสำคัญในการดำเนินการให้บริการทางด้านสินเชื่อ เพื่อจะได้เป็นแหล่งเงินทุนให้กู้ยืมเพื่อนำไปลงทุนในการประกอบกิจการ และธนาคารก็มีนโยบายในการดำเนินการขยายฐานสินเชื่อให้เพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในการศึกษา การจัดการสินเชื่อธุรกิจของธนาคารออมสิน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้อาจจากการศึกษาในครั้งนี้ นำไปใช้ในการปฏิบัติงานและเพิ่มขีดความสามารถในการเรียนรู้ นโยบายของธนาคารออมสิน การจัดการสินเชื่อ การวิเคราะห์สินเชื่อ และระบุปัญหา สาเหตุ ในจัดการสินเชื่อธุรกิจของธนาคารออมสิน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษาการจัดการสินเชื่อกของ ธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษานโยบายสินเชื่อกของธนาคารออมสิน
2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการสินเชื่อกธุรกิจของ ธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. ระบุสาเหตุและปัญหาที่เกิดจากการให้สินเชื่อกธุรกิจของธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาการจัดการสินเชื่อกของ ธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การจัดการสินเชื่อกของธนาคารออมสิน ศึกษาเฉพาะสินเชื่อกธุรกิจ เท่านั้น ไม่รวมสินเชื่อกธนาคารประชาชน ณ ไตรมาส 4/48 1/49 2/49 3/49 และไตรมาส 4/49
2. ศึกษาเฉพาะนโยบายการให้สินเชื่อก การวางแผน แนวทางการพิจารณาสินเชื่อก และการติดตามดูแลสินเชื่อกของธนาคารออมสิน

วิธีดำเนินการศึกษา

การดำเนินการศึกษา เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร หนังสือ บทความ งานวิจัย ทฤษฎี วรรณกรรม ข้อมูลนโยบายสินเชื่อกของธนาคารออมสิน ข้อมูลผลการดำเนินงานขอคคงเหลือสินเชื่อกธุรกิจและข้อมูลหนี้ค้างชำระสินเชื่อกธุรกิจ ของธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ ไตรมาส 4/48 1/49 2/49 3/49 และไตรมาส 4/49

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ของการศึกษา การจัดการสินเชื่อกธุรกิจ ของธนาคารออมสินในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ธนาคารออมสินสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ในการดำเนินงานในการจัดการสินเชื่อกธุรกิจให้เป็นไปตามนโยบายสินเชื่อกของธนาคารออมสิน

2. พนักงานของธนาคารออมสิน ได้ศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ แนวทางการจัดการสินเชื่อของธนาคารออมสิน การจัดการสินเชื่อธุรกิจ

3. ลูกค้า ได้ทราบถึง การจัดการสินเชื่อธุรกิจของธนาคารออมสิน นำผลการศึกษา ไปใช้ในการวิเคราะห์ ปรับปรุง การดำเนินงานในกิจการ ให้มีคุณสมบัติเหมาะสมในการขอสินเชื่อ

4. นักวิชาการ บุคคลที่สนใจ สามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางเพื่อการศึกษาหรือการประกอบการดำเนินงานต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ศัพท์เฉพาะสำหรับการจัดการสินเชื่อธุรกิจของ ธนาคารออมสินในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่

สินเชื่อธุรกิจ หมายความว่า สินเชื่อเพื่อธุรกิจ สินเชื่อผู้ค้ารายย่อย สินเชื่อสู่ภูมิภาค สินเชื่อสถาบันการศึกษา สินเชื่อสหกรณ์ออมทรัพย์

ธนาคารออมสินในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หมายความว่า ธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 1 และธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2

NPLs หมายความว่า Non-Performing Loans หรือ หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เป็นหนี้ที่ลูกหนี้ค้างชำระเงินต้นและหรือดอกเบี้ยเกินกว่า 3 เดือน

ลูกค้า หมายความว่า ผู้ที่ขอใช้บริการทางด้านสินเชื่อ อาจจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือ นิติบุคคลก็ได้

MLR หมายความว่า MINIMUM LENDING RATE ดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำประเภทเงินกู้ที่มีระยะเวลา

MOR หมายความว่า MINIMUM OVERDRAFT RATE ดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำประเภทเงินเบิกเกินบัญชี

บทที่ 2

การจัดการสินเชื่อบริการของ ธนาคารออมสิน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ธนาคารออมสิน เป็นสถาบันการเงินแห่งหนึ่ง ที่มีบทบาทและความสำคัญ ในการส่งเสริมให้ประชาชนได้รู้จักออมฝากเงินเก็บไว้ใช้ในยามจำเป็น ในขณะที่เดียวกันก็บริการให้กู้ยืมเพื่อนำเงินไปลงทุนในการประกอบการค้า เพื่อส่งเสริมให้มีเงินทุนหมุนเวียนในกิจการ ทำให้ปริมาณเงินทุนหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ มีการขยายตัว เกิดการลงทุน การจ้างงาน และเพิ่มรายได้ ทำให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ในบทนี้ จะกล่าวถึงการจัดการของธนาคารออมสิน ซึ่งประกอบด้วย ประวัติความเป็นมาของธนาคารออมสิน ,การบริหารจัดการธนาคารออมสิน และธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประวัติความเป็นมาของธนาคารออมสิน

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงริเริ่มนำกิจการด้านการออมสินมาใช้เป็นครั้งแรกในปี พุทธศักราช 2456 โดยได้ทดลองตั้งธนาคารรับฝากเงินขึ้น เรียกว่า "แบงก์ ที โฟ เทีย" ณ พระตำหนักสวนจิตรลดา (ในบริเวณสวนปารุสกวัน) สำหรับให้มหาดเล็กและข้าราชการบริหารของพระองค์ ได้เรียนรู้ วิธีการดำเนินงานของธนาคารและส่งเสริมนิสัยรักการออม และได้โปรดให้ตรา พระราชบัญญัติคลังออมสิน ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2456 เรียกว่า "คลังออมสิน" สังกัดกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ โปรดเกล้าฯ พระราชทานเงินทุนประเดิมจ่ายจากเงินคง พระคลังมหาสมบัติ เป็นจำนวนเงิน "หนึ่งแสนบาท" ให้เป็นทุนดำเนินการ

ต่อมา รัฐบาลในสมัย หลวงประดิษฐมนูธรรม (นายปรีดี พนมยงค์) เป็นนายกรัฐมนตรี ได้สนับสนุนให้คลังออมสิน เปลี่ยนฐานะเป็น "ธนาคารออมสิน" เพื่อทำหน้าที่การธนาคารและเป็นสถาบันการเงินที่มีการออมทรัพย์ที่สมบูรณ์แบบเช่นเดียวกับนานาประเทศ โดยตราพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. 2489 และให้รับโอนทรัพย์สินและกิจการคลังออมสินจากกรมไปรษณีย์โทรเลขมาดำเนินงานต่อไป

ธนาคารออมสิน เริ่มดำเนินงาน เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2490 เป็นต้นมา มีฐานะเป็น นิติบุคคล บริหารงานโดยอิสระภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้แต่งตั้ง โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้เรียนรู้ ในการออมทรัพย์ และเพื่อให้บริการทางการเงินแก่ประชาชนทั่วไปรวมทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

ในปี พ.ศ.2550 ธนาคารออมสินมีสาขาทั่วประเทศ 592 สาขา สาขาย่อย/หน่วยให้บริการ 10 แห่ง หน่วยให้บริการ ณ ที่ว่าการอำเภอ 154 แห่ง รถเคลื่อนที่ 10 คัน เรือเคลื่อนที่ 1 ลำ เครื่อง ATM จำนวน 881 เครื่อง บุคลากรเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 4 แห่ง และมีอายุครบ 94 ปี ในวันที่ 1 เมษายน 2550 ที่ผ่านมา โดยมีวิสัยทัศน์ "เป็นสถาบันที่มั่นคงของประเทศเพื่อการออม การลงทุน การสร้างเศรษฐกิจชุมชน การพัฒนาประเทศ และการบริการทางการเงินที่ครบวงจรแก่ประชาชนทุกระดับทั่วประเทศ จะเห็นได้ว่าธนาคารออมสินมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญตลอดมา แต่ในบทที่ 2 จะเขียนถึง การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญในปี 2549 โดยพัฒนาการที่สำคัญมี 3 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาธุรกิจ การพัฒนาองค์กร และการพัฒนาสังคมและชุมชน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.การพัฒนาธุรกิจ ประกอบไปด้วย 3 ธุรกิจหลัก ได้แก่

1.1ธุรกิจเงินฝาก เพื่อส่งเสริมการออมและสร้างวินัยทางการเงินให้แก่ประชาชนทุกระดับ ธนาคารได้พัฒนาธุรกิจเงินฝากที่มุ่งเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์เงินฝากระยะยาว อาทิ

- เงินฝาก คู่คุ้มครองชีวิต GSB LIFE เป็นผลิตภัณฑ์เงินฝากพร้อมกรมธรรม์ คู่คุ้มครองชีวิตใน 5 รูปแบบใหม่ ได้แก่ ออมสินอุ่นใจ ออมสินคู่ขวัญ ออมสินเพิ่มทรัพย์170 ออมสินเพิ่มทรัพย์200 และออมสินคุ้มนิรันดร์

- เงินฝาก คู่คุ้มครองสุขภาพ หรือ GSB SAVING & HEALTH เป็นเงินฝากประจำ 36 เดือน อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 5 ต่อปี กำหนดจ่ายดอกเบี้ยทุกเดือน พร้อมรับสิทธิประโยชน์กรมธรรม์คู่คุ้มครองสุขภาพกับสถานพยาบาลทั่วประเทศ ตลอดระยะเวลาการฝาก

- พันธบัตรออมสิน พ.ศ. 2549 วงเงิน 30,000 ล้านบาท อายุ 30 เดือน อัตราดอกเบี้ยแบบก้าวหน้า ผลตอบแทนเฉลี่ยร้อยละ 5.1 ต่อปี และกำหนดจ่ายดอกเบี้ยทุก ๆ 6 เดือน

- ตลากออมสินพิเศษ งวดที่ 30 และ 31 เป็นเงินฝากที่มีอายุ 3 ปี จ่ายผลตอบแทนหน่วยละ 3.50 บาท และ 4.25 บาท ตามลำดับ และมีการปรับอัตราผลตอบแทน โดยเพิ่มการหมุนรางวัลที่ 1 อีก 1 ครั้ง รวมเป็นรางวัลใหญ่ 2 รางวัล รางวัลละ 10 ล้านบาท

1.2ธุรกิจสินเชื่อและการลงทุน ธนาคารออมสินยังมุ่งเน้นการเป็นแหล่งเงินทุนให้แก่ประชาชนในระดับฐานรากและการให้เงินทุนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินอย่างเบ็ดเสร็จ ซึ่งเป็นการเพิ่มขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และส่งผลกระทบต่อพัฒนาสังคมและชุมชนอย่างต่อเนื่อง

- สินเชื่อสำหรับข้าราชการ ได้แก่ สินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการส่วนท้องถิ่น สินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการและลูกจ้างประจำสถาบันการพลศึกษา โครงการคอมพิวเตอร์ชนิดพกพาเพื่อพัฒนาครูไทย

- **สินเชื่อบุคคล GSB Plus** เป็นสินเชื่อที่ให้เงินกู้สูงถึง 5 เท่าของเงินเดือนแก่กลุ่มลูกค้าสินเชื่อเคหะจากทุกสถาบันการเงินที่มีวงเงินกู้ 500,000.00 บาท ขึ้นไป และไม่มีประวัติค้างชำระ

- **สินเชื่อเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** เป็นการให้สินเชื่อแก่องค์กรปกครองท้องถิ่น เช่น เทศบาลตำบล เทศบาลเมืองนคร ฯลฯ วงเงินที่ให้กู้ไม่เกินรายละ 200 ล้านบาท ระยะเวลาการชำระเงินกู้ 15 ปี

1.3 **บริการทางการเงิน** มุ่งเน้นการให้บริการทางการเงินที่ครบวงจรแก่ประชาชนทุกระดับทั่วประเทศ ธนาคารจึงได้เพิ่มและขยายการให้บริการและธุรกรรมทางการเงินเพิ่มมากขึ้น เช่น

- **ขยายให้บริการปริวรรตเงินตราต่างประเทศ** ได้แก่ การซื้อขายเงินตรา การโอนเงินระหว่างประเทศ รวมถึงการบริการเพื่อการนำเข้าและการส่งออกสินค้าต่างประเทศ โดยธนาคารได้นำร่องเปิดสาขาให้บริการโอนเงินตราต่างประเทศจำนวน 2 สาขา คือ สำนักพหลโยธิน และ หน่วยให้บริการกงสุล และเปิดให้บริการในระดับสาขาทั่วประเทศจำนวน 16 สาขา

- **ขยายธุรกิจบริการอิสลาม** โดยเปิดโครงการ 1 มัสยิด 1 จุดนัดบริการ ซึ่งเป็นต้นแบบแห่งบูรณาการความร่วมมือเพื่อเข้าถึงชุมชน โดยมีมัสยิดที่เข้าโครงการแห่งแรกคือ มัสยิดอัลคอยรียะห์ เขตนวนนอย และเป็นตัวแทนจำหน่ายกรมธรรม์ทิพยชะตะกาฟูล

2. **การพัฒนาองค์กร** เพื่อเสริมสร้างองค์กรให้เป็นสถาบันการเงินที่ดำรงอยู่ได้ภายใต้ภาวะการแข่งขัน ซึ่งในปี 2549 ธนาคารได้พัฒนาองค์กรในด้านที่สำคัญดังนี้

2.1 **ด้านบุคลากร** ธนาคารมุ่งเน้นที่จะยกระดับการบริหารทรัพยากรบุคคลจากการทำงานในกิจกรรมพื้นฐาน (Baseline Activities) ไปสู่การบริหารทรัพยากรบุคคลเชิงยุทธศาสตร์ สามารถวัดและประเมินผลสำเร็จได้ เพื่อให้เกิดขีดความสามารถของพนักงาน โดยมีพัฒนาการที่สำคัญดังนี้

- **การวัดสมรรถนะการทำงาน (Competency)** เพื่อใช้ในการสรรหา แต่งตั้ง โยกย้าย และพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพเหมาะสมในการปฏิบัติงาน เพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย

- **การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านการบริหารแก่ผู้บริหารและพนักงาน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ** เช่น หลักสูตร GSB Management Leadership ณ Marshall School of Business, Southern California University, USA และหลักสูตร GSB Middle Management Leadership Program for Branch Manager ณ Nanyang Technological University, Singapore

2.2 ด้านการบริหาร ธนาคารได้ปรับปรุงการบริหารงานที่สำคัญดังนี้

- การปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน ธนาคารได้เร่งปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน ตามมาตรฐานตัวชี้วัดประสิทธิภาพสมัยใหม่อย่างเข้มข้น ทั้งการนำเครื่องมือที่ใช้ในระบบบริหารจัดการ (Balanced Scorecard) และ การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Value Added) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ มาใช้วัดประสิทธิภาพการทำงาน รวมถึงการพัฒนาทางด้านบริหารความเสี่ยง โดยความเสี่ยงด้านเครดิต ได้นำร่องการใช้เครื่องมือวัดระดับความเสี่ยงลูกค้าสินเชื่อรายย่อย (Credit Scoring Model) พร้อมทั้งศึกษาแนวทางในการจัดทำระดับความเสี่ยงลูกค้าสินเชื่อธุรกิจ (Credit Rating) ตลอดจนจัดให้มีการสอบทานลูกหนี้สินเชื่อทุกประเภท ให้สอดคล้องกับแนวทางของธนาคารแห่งประเทศไทย รวมถึงการพัฒนาเครื่องมือวัดความเสี่ยงด้านตลาด เช่น Value at Risk (VaR), PVO1, Repricing Gap และ Modified Duration เพื่อใช้ในการวัด ติดตามและควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

- การพัฒนาด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี ธนาคารได้จัดทำคู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณของพนักงานผู้บริหารและกรรมการ เพื่อปลูกจิตสำนึกด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณในการครองตนครองงานได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม โดยเน้นย้ำเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต การปฏิบัติงานอย่างมีธรรมาภิบาล อันจะส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือ ศรัทธาแก่ทั้งตนเอง หน่วยงาน ลูกค้าและประชาชน

- การปรับภาพลักษณ์องค์กร หลังจากเปิดตัวเอกลักษณ์องค์กรใหม่ด้วยการนำ โทนสีทอง-ชมพู มาเป็นสีหลักของธนาคารในปลายปี 2548 ตลอดปี 2549 ธนาคารได้เร่งดำเนินการปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์องค์กรอย่างต่อเนื่อง โดยทำการปรับเปลี่ยนสีของตราสัญลักษณ์ และป้าย เครื่องแต่งกายพนักงาน รูปแบบสติกเกอร์ ธง ธงชาติ ธงธนาคาร บัตรเครดิต และเอกสารต่าง ๆ และเครื่อง ATM รวมถึงการปรับภาพลักษณ์ของสาขาทั้งภายในและภายนอก ให้ทันสมัยสวยงาม

- การพัฒนาการสื่อสารภายในองค์กร โดยปรับปรุงห้องประชุมผู้บริหารเป็นห้องประชุม เป็นศูนย์สนับสนุนข้อมูลด้านการบริหารอย่างครบวงจร EOC (Executive Operation Center) มีความพร้อมในการเรียกดูข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ สามารถติดต่อสื่อสารผ่านระบบ VDO Conference ระหว่างผู้บริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาคได้ ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารและพนักงาน นอกจากนี้ยังได้ พัฒนาเว็บไซต์ www.gsb.or.th เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น โดยมีการออกแบบให้สวยงาม และมีการจัดหมวดหมู่อย่างเป็นระเบียบและง่ายต่อการค้นหา

2.3 ด้านเทคโนโลยี ธนาคารได้มีการปรับปรุงพัฒนาเทคโนโลยีที่สำคัญ มีดังนี้

- การให้บริการ ATM พัฒนาระบบงานให้สามารถเปิดบริการตลอด 24 ชั่วโมง รวมทั้งสามารถรับบัตร ATM ต่างประเทศ และ VISA PLUS ได้

- การให้บริการสินเชื่อ ปรับปรุงระบบงานสินเชื่อโดยใช้ Web เทคโนโลยี ทำให้สามารถรับชำระเงินกู้ต่างสาขา ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

- การจัดการข้อมูล พัฒนาการเชื่อมต่อกับระบบข้อมูลเครดิต (Credit Bureau) และ ระบบคลังข้อมูล (Data Warehouse) พร้อมทั้งนำระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารข้อมูลและประเมินผลการดำเนินงาน โดยจัดให้มีข้อมูลผลการดำเนินงานเป็นรายหน่วยงาน งบการเงิน และข้อมูลด้านบริหารบุคคล รวมทั้งจัดให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยสารสนเทศตามมาตรฐานสากล

2.4 ด้านช่องทางการให้บริการ เพื่อส่งเสริมการออมและการอำนวยความสะดวก ให้ลูกค้าและประชาชนในทุกพื้นที่ที่สามารถใช้บริการ ของธนาคารได้ ในปี 2549 มีการขยายสาขา 4 แห่ง สาขาย่อยหน่วยให้บริการ 4 แห่ง หน่วยให้บริการที่ว่าการอำเภอ 108 แห่ง รถธนาคาร เคลื่อนที่ 10 คัน เรือธนาคาร 1 ลำ

3. การพัฒนาสังคมและชุมชน ด้วยวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นการสร้างเศรษฐกิจชุมชนและพัฒนา ประเทศ ธนาคารได้เข้าไปมีส่วนร่วมและพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 การส่งเสริมการออมและการสร้างวินัยทางการเงิน ธนาคารได้สนับสนุนให้ โรงเรียนของภาครัฐและเอกชนเปิดธนาคาร โรงเรียน 29 แห่ง ส่งผลให้ปัจจุบันมีธนาคารโรงเรียน ทั่วประเทศรวมทั้งสิ้น 168 แห่ง เพื่อช่วยปลูกฝังเยาวชนไทยให้มินิสัยรักการออม ฝึกฝนเยาวชนให้ เรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงในธนาคาร โรงเรียน

3.2 การเปิดองค์กรการเงินชุมชนแห่งแรกและสถาบันการเงินชุมชน ธนาคารได้มี ส่วนร่วมในการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และยกระดับกองทุนหมู่บ้านให้เป็นสถาบัน การเงินชุมชนทั่วประเทศเพิ่มอีก 75 แห่ง ส่งผลให้ปัจจุบันมีสถาบันการเงินชุมชนทั่วประเทศรวม ทั้งสิ้น 179 แห่ง

3.3 การให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนแก่ประชาชนที่ประสบอุทกภัยและความไม่สงบ ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในจังหวัดต่าง ๆ โดยการมอบเงินพร้อม ถุงยังชีพเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน รวมทั้งได้ออกมาตรการเร่งด่วน เช่น การพักชำระหนี้แก่ ลูกหนี้สินเชื่อเคหะ สินเชื่อห้องแถว ลดอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อธนาคารประชาชนเหลือร้อยละ 0.5 ต่อเดือน เป็นต้น

3.4 โครงการออมสินพัฒนาสังคม โดยการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา คัดเลือกโครงการค่ายอาสาที่เป็นประโยชน์จากสถาบันการศึกษาทั่วประเทศ เพื่อให้การสนับสนุนเงินทุนในการพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 20 โครงการ เป็นเงิน 2,400,000.00 บาท

3.5 การมอบทุนการศึกษา มูลนิธิออมสินเพื่อสังคม ได้ให้การสนับสนุนมอบเงินทุนการศึกษาแก่นิสิตนักศึกษาในสาขาวิชาที่ขาดแคลนทางด้านอักษรศาสตร์ทั้ง ในและต่างประเทศ รวม 7 ภาษา จำนวน 60 ทุน รวมเป็นเงิน 65 ล้านบาท และมอบทุนการศึกษา แก่บุตรของลูกค้าธนาคารตามโครงการ 1 สาขา 1 ทุน จำนวน 600 ทุน เป็นเงิน 1,800,000.00 บาท

3.6 โครงการคืนคนดีสู่สังคม โดยร่วมกับกรมราชทัณฑ์ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังที่กำลังจะพ้นโทษมีแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ สำหรับการเริ่มต้นชีวิตใหม่หลังพ้นโทษแล้ว

3.7 โครงการสนับสนุนการใช้พลังงานสะอาด NGV ธนาคารออมสินร่วมกับธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก) ให้สินเชื่อแก่กลุ่มผู้ประกอบการที่ต้องการเปลี่ยนเครื่องยนต์มาใช้ก๊าซ NGV และสนับสนุนให้สินเชื่อเช่าซื้อรถรับจ้างสามล้อหรือตุ๊กตุ๊กที่ใช้ก๊าซ NGV เช่นเดียวกัน

3.8 การเสริมสร้างและพัฒนาต้นแบบการบริหารจัดการตามโครงการพัฒนาชีวิตครู ส่งเสริมให้ข้าราชการครูทั่วประเทศ น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินและพึ่งพาตนเองได้

3.9 โครงการ 1 ตำบล 10 ผู้ประกอบการ ส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการรายย่อยให้สามารถดำเนินธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดอบรมให้แก่ผู้ประกอบการรายย่อยร่วมกับกรมการพัฒนาชุมชนและกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีมาตรฐานและสามารถแข่งขันในตลาดได้

3.10 การสนับสนุนงบประมาณแก่องค์กรต่าง ๆ ให้การสนับสนุนองค์กรต่าง ๆ ที่ดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เช่น โครงการจัดสร้างห้องประชุม และห้องเรียนกลาง โครงการอาคารเฉลิมพระเกียรติศูนย์การแพทย์พระมงกุฎเกล้าจำนวน 3,000,000.00 บาท เป็นต้น

การบริหารจัดการธนาคารออมสิน

ในฐานะที่ธนาคารออมสินเป็นรัฐวิสาหกิจ เป็นสถาบันการเงิน สังกัดกระทรวงการคลัง หน้าที่ในทางการบริหารจึงมีที่มา 2 ทาง กล่าวคือ ถูกกำหนดโดย แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 5 และ มติของคณะรัฐมนตรี

1.แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 5 ได้กำหนดให้ รัฐวิสาหกิจทุกแห่ง จัดแผนระยะยาว โดยให้ประกอบด้วยแผนงานต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานภายในรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนงานหลัก ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 ส่วนที่เกี่ยวกับแผนพัฒนารัฐวิสาหกิจซึ่งมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพ และการดำเนินงานของ รัฐวิสาหกิจไปสู่เชิงธุรกิจให้มากขึ้น โดยพิจารณาระดับคุณภาพบริหารให้ได้มาตรฐาน อีกทั้งให้มี คู่ทางเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการดำเนินงาน เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่ดีและสามารถเลี้ยงตัวเองได้ จะทำให้รายได้ของรัฐวิสาหกิจสูงขึ้น กำหนดให้มีการเพิ่มสัดส่วนการลงทุนจากรายได้ของรัฐวิสาหกิจเองมากขึ้น จะมีการเพิ่มการระดมทุนจากแหล่งภายใน เพื่อเป็นการลดการก่อหนี้กับ ต่างประเทศลง นอกจากนี้ให้มีการจัดทำแผนอัตรากำลังให้ได้สัดส่วนกับผลการดำเนินธุรกิจของ รัฐวิสาหกิจนั้น ๆ อีกทั้งให้มีการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้รัฐวิสาหกิจ สามารถบริหารงานได้คล่องตัวและเหมาะสมในธุรกิจมากขึ้น

2.มติของคณะรัฐมนตรี ได้กำหนดไว้ว่า ให้รัฐวิสาหกิจทำแผนวิสาหกิจขึ้น ซึ่งเป็น หลักการหนึ่งที่จะเร่งรัดปรับปรุงการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจตามที่คณะกรรมการปฏิรูประบบ ราชการและระเบียบบริหารราชการแผ่นดินเสนอมา

หน้าที่หลักของธนาคารออมสินตามกฎหมาย แผนวิสาหกิจ พ.ศ.2530 – 2534 (ธนาคาร ออมสิน 2539:8) ได้กล่าวว่า จากการมอบหมายอย่างเป็นทางการในการประกอบกิจการธนาคาร ออมสิน มีที่มาจากพระราชบัญญัติคลังออมสิน พ.ศ. 2456 และพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. 2489 กำหนดให้มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการรักษาเงินที่ประชาชนนำมาฝาก รับภาระ จัดให้เงินนั้นเกิดผลแก่ผู้ฝากตามสมควร และเพื่อส่งเสริมสวัสดิภาพแห่งสังคมในทางทรัพย์สิน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักประหยัดและมีการออมทรัพย์กับธนาคารออมสิน มากขึ้น

2) เพื่อให้การบริการรับฝากเงิน โดยทั่วไป และให้ประชาชนที่เก็บรักษาทรัพย์สินให้ปลอดภัยมั่นคงอย่างทั่วถึง โดยมีประโยชน์ตอบแทนอันจะเป็นการคงไว้ซึ่งความเชื่อถือของสังคม ในฐานะที่เป็นธนาคารของรัฐ

3) เพื่อระดมเงินมาให้รัฐบาลในการพัฒนาประเทศ

4) เพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการทางการเงินกับประชาชน นิติบุคคล หน่วยงานของภาครัฐ และภาคเอกชน อันจะเป็นการจูงใจให้นำเงินมาฝากไว้กับธนาคารออมสิน

5) เพื่อนำเงินลงทุนหาผลประโยชน์ให้มีรายได้มากพอ ที่จะนำเงินมาใช้จ่าย สามารถพัฒนาปรับปรุงกิจการขยายขอบเขต การดำเนินธุรกิจให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น รวมทั้งจัดสวัสดิการที่เหมาะสมให้เพียงพอแก่พนักงาน

ดังนั้น ธนาคารออมสิน จึงเป็นสถาบันการเงินของรัฐที่มีความมั่นคง โดยมีรัฐบาลเป็นประกัน ทำหน้าที่ส่งเสริมการออมทรัพย์ รับฝากเงิน โดยจัดให้มีสถานที่รับฝากอย่างทั่วถึง ให้บริการและสนับสนุนทางการเงินแก่ประชาชน นิติบุคคล หน่วยงานของรัฐ และประกอบธุรกิจอื่น ๆ อันเป็นงานของธนาคาร

แนวทางการบริหารงานโดยกำหนดเป็นแผนวิสาหกิจ จากที่มำดังกล่าว ทำให้ธนาคารออมสินซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่มีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนรัฐบาลในการนำเงินออม ที่ระดมได้จากผู้ฝาก ด้วยการประกอบธุรกิจประเภทต่าง ๆ เป็นส่วนหนึ่งของงบประมาณ รายได้ของประเทศเพื่อการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้า จึงต้องดำเนินการจัดทำแผนวิสาหกิจของธนาคารออมสิน พ.ศ. 2530 – 2534 ซึ่งแผนวิสาหกิจฉบับแรกที่ธนาคารออมสินดำเนินการ ให้มีขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจของธนาคารออมสินให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามนโยบายกลยุทธ์ และ โครงการที่กำหนดไว้ ดังนี้

แผนวิสาหกิจของธนาคารออมสิน พ.ศ. 2530 – 2534 ได้แยกโครงสร้างแผน เป็นแผนนโยบายทั่วไป ซึ่งเป็นนโยบายที่ใช้เป็นหลักการบริหารในภาพรวมทั้งหมดของธนาคารไว้ 5 ประการ คือ

1) เป็นสถาบันการเงินของรัฐที่มีส่วนช่วยเหลือ และสนับสนุนรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศมากขึ้น

2) เป็นสถาบันการเงินของรัฐที่รายได้เพียงพอต่อการดำเนินงานสามารถพัฒนา และปรับปรุงกิจการให้ดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจัดสวัสดิการที่เหมาะสมให้เพียงพอแก่พนักงาน

- 3) ดำเนินธุรกิจของธนาคารออมสิน ให้เจริญก้าวหน้าเท่าเทียมกับสถาบันอื่น ๆ ในการระดมเงินฝาก การให้บริการและการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้
- 4) ให้มีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ พยายามลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น
- 5) สร้างภาพพจน์ที่ดี ทำให้ประชาชนเห็นว่า ธนาคารออมสินเป็นธนาคารสำหรับประชาชนทุกระดับ

จากนโยบายทั่วไป ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจของธนาคารออมสินดังกล่าว ธนาคารได้กำหนดขอบเขตให้กระชับ และเด่นชัดขึ้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินงานของธนาคารให้เป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดนโยบายเฉพาะขึ้นมา

นโยบายเฉพาะของธนาคารออมสินมี 5 ประการ คือ

- ประการที่ 1 นโยบายพัฒนาระบบงานและการจัดองค์การ
- ประการที่ 2 นโยบายการบริหารงานบุคคล
- ประการที่ 3 นโยบายการพัฒนาธุรกิจ
- ประการที่ 4 นโยบายการระดมเงินออม
- ประการที่ 5 นโยบายการเงินและการลงทุน

อนึ่ง การนำนโยบายไปปฏิบัติ ในการดำเนินงานตามนโยบายต่าง ๆ ของธนาคารออมสิน มีหน่วยงานรองรับตามโครงสร้างของธนาคารออมสิน ซึ่งโครงสร้างจะทำหน้าที่เป็นส่วนประสานงานเชื่อมโยงทั้งในส่วนกลางและสาขา โครงสร้างธนาคารออมสินมีลักษณะการบริหารงานธนาคาร ตามระบบที่เรียกว่า ระบบธนาคารสาขา (Branch banking system) เป็นระบบธนาคารที่มีอยู่ทั่วไปในประเทศอังกฤษ กล่าวคือ มีสำนักงานใหญ่เป็นศูนย์กลางและจะเปิดสาขาขึ้นใหม่ในท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นเมืองเดียวกับสำนักงานใหญ่ที่ตั้งอยู่ หรือกระจายออกไปทั่วประเทศก็ได้ รวมถึง การเปิดดำเนินงานในต่างประเทศด้วยก็ได้ โดยที่การบริหารงานและการดำเนินงานของสาขาจะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสำนักงานใหญ่ รวมทั้งการแต่งตั้งผู้จัดการและพนักงานในระดับต่าง ๆ

หน่วยงานส่วนกลาง หมายถึง หน่วยงานต่าง ๆ ที่ปรากฏในโครงสร้างการแบ่งส่วนของธนาคารออมสินที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานสนับสนุน (Staff) รวมถึงหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานของสาขาโดยตรง หรือ อาจกล่าวได้ว่า หน่วยงานส่วนกลาง หมายถึง หน่วยงานที่ไม่ได้ทำการติดต่อกับผู้ฝาก เช่น ฝ่ายตรวจสอบภายใน , ฝ่ายทรัพยากรบุคคล , สำนักบริหารงบประมาณ เป็นต้น

หน่วยงานสาขา หมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่หลัก (Line) คือ การประกอบธุรกิจ ประเภทต่าง ๆ ที่ธนาคารควรจัดให้มีขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. 2489 ทำการติดต่อกับผู้ฝากโดยตรงเป็นประจำวัน หน่วยงานสาขานี้บางหน่วยจะมีที่ทำการอยู่ใน ส่วนกลางด้วย เช่น กองสลากและพันธบัตรส่วนกลาง สังกัด ฝ่ายการสลากและพันธบัตรออมสิน มีหน้าที่ติดต่อบริการเกี่ยวกับธุรกิจด้านสลากออมสินพิเศษ เป็นงานหลัก และส่วนการออมสินสำนักงานใหญ่ (อสญ.) สังกัดฝ่ายการออมสิน มีสำนักงานการออมสินภาคกรุงเทพมหานครควบคุม ทำหน้าที่ให้บริการ ติดต่อบริการ ถอนเงินในธุรกิจ ด้านฝ่ายการออมสินโดยเฉพาะ นอกจากนี้ ยังมีกองกระแสรายวัน ฝ่ายการธนาคาร ทำหน้าที่ติดต่อบริการแก่ประชาชนในงานด้านการธนาคารเกี่ยวกับการใช้เช็ค และบัญชีกระแสรายวันเป็นต้น โดยปกติแล้วหน่วยงานสาขาทั่ว ๆ ไป จะทำหน้าที่ประกอบธุรกิจของธนาคารออมสินทุก ๆ ด้าน ภายในสาขาเดียวกัน ยกเว้น หน่วยงานสาขาที่อยู่ในสำนักงานใหญ่ หรือในส่วนกลางดังกล่าวข้างต้น จะประกอบธุรกิจเฉพาะด้านที่หน่วยงานระดับฝ่ายที่ตนเองสังกัดมีหน้าที่หลักเท่านั้น (เสาวนีย์ วงษ์ม่วง 2532:12-13)

ปัจจัยที่มีผลต่อการนำแผนวิสาหกิจของธนาคารออมสินไปปฏิบัติ ประกอบไปด้วย 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการนำแผนวิสาหกิจไปปฏิบัติของธนาคารออมสิน คือ

1.1 ปัจจัยภายในองค์กร ได้แก่

- (1) บุคลากรมีความผูกพันต่อองค์กรสูง
- (2) บุคลากรมีความซื่อสัตย์ในการทำงาน
- (3) มีสวัสดิการที่ดีให้กับพนักงาน
- (4) การบริหารงานมีกำไรทุกปี
- (5) มีการบริหารงานแบบพึ่งพาตนเองตลอดเวลา
- (6) พระราชบัญญัติธนาคารออมสิน เปิดโอกาสให้ดำเนินธุรกิจครบวงจร
- (7) มีสาขาเปิดบริการทั่วประเทศ ทุกภูมิภาคมากที่สุด

1.2 ปัจจัยภายนอกองค์กร ได้แก่

- (1) มีความน่าเชื่อถือต่อลูกค้า เพราะเป็นสถาบันการเงินของรัฐ
- (2) มีโอกาสขยายฐานลูกค้าเพิ่มได้มากขึ้น

2. ปัจจัยที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการนำแผนไปปฏิบัติในธนาคารออมสิน คือ

2.1 ปัจจัยภายในองค์กร ได้แก่

- (1) เจ้าหน้าที่ขาดความพร้อมในการปฏิบัติงาน

- (2)ความยินยอมพร้อมใจของพนักงาน
- (3)ขาดการยอมรับในขอบเขต หน้าที่ของงานระหว่างกันและกัน
- (4)ขาดการประสานงาน
- (5)ขาดการควบคุม การใช้ทรัพยากรทางการบริหารงาน
- (6)ขาดมาตรการกำกับ
- (7)ขาดความเที่ยงตรงในหลักเหตุผล
- (8)ขาดองค์การคิดตามประเมินผล
- (9)ขาดสถานที่ปฏิบัติงาน

2.2 ปัจจัยภายนอกองค์การ ได้แก่

- (1)การอนุมัติงบประมาณล่าช้า
- (2)ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก
- (3)คู่แข่งชั้นในการประกอบธุรกิจ
- (4)การเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ

ธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตามที่ได้กล่าวไว้แล้วว่า หน่วยงานส่วนกลาง ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานสนับสนุน (Staff) รวมถึงหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานของสาขาโดยตรง ซึ่งในกรณีนี้ หน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานของสาขาโดยตรง ได้แก่ ธนาคารออมสินเขต

ธนาคารออมสินเขต มีหน้าที่ บริหารหน่วยงานในสังกัด กำหนดกลยุทธ์ เป้าหมายและสินเชื่อ วางแผนการดำเนินธุรกิจ บริหารงานบุคคล พิจารณาอนุมัติสินเชื่อกรณีเกินวงเงินในหน่วยงานในสังกัด หรือเกินอำนาจหน้าที่การบริหารงานของหน่วยงานในสังกัด รวมทั้งติดตามเร่งรัดหนี้สิน ให้คำปรึกษาการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระ จัดทำข้อมูลสถิติตามระบบบัญชีและการเงิน ประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัด เสนอแนวทาง วางแผน กลยุทธ์ การบริหารงาน ควบคุมดูแล ส่งเสริม สนับสนุนให้คำปรึกษาปัญหาของหน่วยงานในสังกัดให้สอดคล้องกับนโยบาย พร้อมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานสาขาให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ และประกาศของธนาคาร

สำหรับธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปัจจุบันแบ่งออกได้เป็น 2 เขต ได้แก่ ธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 1 และ ธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2

**ธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 1 มีธนาคารออมสินสาขาที่อยู่ในสังกัด 8 สาขา
ได้แก่**

- 1)ธนาคารออมสินสาขาคองสวนพดู
- 2)ธนาคารออมสินสาขาท่าเรือ (อย.)
- 3)ธนาคารออมสินสาขาภาชี
- 4)ธนาคารออมสินสาขาอุทัย
- 5)ธนาคารออมสินสาขาบางปะอิน
- 6)ธนาคารออมสินสาขานครหลวง
- 7)ธนาคารออมสินสาขาวังน้อย
- 8)ธนาคารออมสินสาขาประดู่ไ้พระอินทร์

**ธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2 มีธนาคารออมสินสาขาที่อยู่ในสังกัด 8 สาขา
ได้แก่**

- 1)ธนาคารออมสินสาขาเจ้าพรหม
- 2)ธนาคารออมสินสาขาพระนครศรีอยุธยา
- 3)ธนาคารออมสินสาขาเสนา
- 4)ธนาคารออมสินสาขาผักไห่
- 5)ธนาคารออมสินสาขามหาราช
- 6)ธนาคารออมสินสาขาบ้านแพรก
- 7)ธนาคารออมสินสาขาบางปะหัน
- 8)ธนาคารออมสินสาขาลาดบัวหลวง

บทที่ 3

แนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการจัดการสินเชื่อธุรกิจของธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้นำแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ได้แก่ แนวคิดการจัดการ การตัดสินใจ การจัดการสินเชื่อ การบริหารความเสี่ยง ทฤษฎีการวิเคราะห์สินเชื่อ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการ

ลีลา สีนานูเคราะห์ (2530:24) ได้สรุปว่า การจัดการ คือ การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งหมดในการบริหารอันได้แก่ 4 M คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ (Material) และวิธีการจัดการ (Management)

สมคิด บางโม (2538:29) ให้ความเห็นว่า การจัดการ หมายถึง ศิลปะในการใช้คน เงิน วัสดุ การจัดการทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุป การจัดการ หมายถึง การจัดการในธุรกิจขององค์กร โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดและนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ได้แก่ คน เงิน วัสดุ และการจัดการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรได้ตั้งเป้าหมายไว้

นอกจากนี้ใน การจัดการ จะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญหรือมีความจำเป็นที่องค์การจะต้องมี กล่าวคือ องค์ประกอบของการจัดการ ประกอบไปด้วย

1. วัตถุประสงค์ที่แน่นอน (Objectives) จะต้องรู้ว่าจะดำเนินการไปเพื่อทำไม Why เพื่ออะไร What และต้องการอะไร Want จากการดำเนินงาน

2. ทรัพยากรในการบริหาร (Resources) ได้แก่ วัสดุและเครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบการดำเนินงาน รวมไปถึงความสามารถในการจัดทรัพยากรในการบริหารได้แก่ 4 M คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ (Material) และวิธีการจัดการ (Management) หรือ 6 M ที่มีเครื่องจักร (Machine) และตลาด (Market)

3. มีการประสานงานระหว่างกัน หรือ เรียกได้ว่ามีปฏิริยาระหว่างกัน (Interaction) กล่าวคือ เป้าหมายและวัตถุประสงค์รวมทั้งทรัพยากรในการบริหารทั้ง 4 Ms หรือ 6MS ดังกล่าว จะต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีระบบของการทำงานร่วมกัน

4.ประสิทธิภาพ (Effectiveness) และประสิทธิผล (Efficiency) ในการบริหารงานนั้น สิ่งที่วัดผลสำเร็จของการบรรลุเป้าหมายของวัตถุประสงค์ขององค์กร ก็คือ ประสิทธิภาพของ องค์กร หมายถึง ความสามารถขององค์กรในอันที่จะบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ องค์กร ในการใช้ทรัพยากรขององค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการจัดการ หน่วยงานจะต้องมีการกำหนด ทิศทาง และการ จัดการทรัพยากรตลอดจนการมีประสานงานระหว่างกัน

แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ

แฮร์ริสัน (ซูชัย เทพสาร 2546 :9:อ้างอิงจาก Harison 1970 Management and Organization) ได้สรุปนิยามของ การตัดสินใจว่า เป็นกระบวนการการประเมินผลเกี่ยวกับ ทางเลือกหรือตัวเลือกที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการคาดคะเนผลที่จะเกิดจากทางเลือกปฏิบัติ ที่จะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายได้มากที่สุด

สมพงษ์ เกษมสิน (2517:36) กล่าวว่า การตัดสินใจ คือ การเลือกทางปฏิบัติ ซึ่งมีหลาย ทางเป็นแนวทางไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2512:208) กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นการเลือกจากตัวเลือกหรือ ทางออกหลาย ๆ ทาง และพยายามเลือกตัวเลือกหรือทางออกที่ดีที่สุด

ถวัลย์ วรเทพพิพิพจน์ (2530:2) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการเลือก หนทางปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งจากบรรดาทางเลือกต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดย อาศัยหลักเกณฑ์บางประการเพื่อพิจารณาการตัดสินใจ ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1.การตัดสินใจต้องมีทางเลือก และทางเลือกที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งได้นั้น ต้องมี มากกว่าหนึ่งทางเลือก จึงทำการตัดสินใจ

2.การตัดสินใจต้องมีจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ที่ ต้องการบรรลุ และเราเองยังไม่แน่ใจว่าหนทางเลือกต่าง ๆ ที่จะทำได้นั้น ทางเลือกใดที่จะทำให้ บรรลุวัตถุประสงค์ได้ดีกว่ากัน

3.การตัดสินใจเป็นเรื่องของกระบวนการใช้ความคิด ใช้หลักเหตุผล เป็นเกณฑ์ในการ ประเมินทางเลือก หลักเกณฑ์ที่นำมาใช้ในการประเมินทางเลือกที่สำคัญ คือ ความสามารถของ ทางเลือกในการสนองตอบวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

วัชรวิ วงศ์ศิริวัฒน์ (2536:13) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง การคิด พิจารณาจาก ทางเลือกเพื่อนำไปสู่ทางเลือกที่ดีที่สุดในการปฏิบัติตามเป้าหมายที่วางไว้

จิตราภรณ์ สุทธิวรเศรษฐ์ (ชูชัย เทพสาร. 2546 : 8 ; อ้างอิงจาก จิตราภรณ์ สุทธิวรเศรษฐ์ 2544. ยุทธวิธีการประชาสัมพันธ์) กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นการกระทำอย่างรอบคอบในการเลือกจากทรัพยากรที่เรามีอยู่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ จากความหมายของการตัดสินใจมีแนวคิด 3 ประการ คือ

- 1.การตัดสินใจรวมถึงการเลือก ถ้าหากมีสิ่งเลือกสิ่งเดียว การตัดสินใจย่อมเป็นไปไม่ได้
- 2.การตัดสินใจเป็นกระบวนการด้านความคิด ทั้งจะต้องมีความละเอียดรอบคอบ เพราะอารมณ์และองค์ประกอบของจิตได้สำนึกมีอิทธิพลต่อกระบวนการความคิดนั้น
- 3.การตัดสินใจเป็นเรื่องของการกระทำที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ และความสำเร็จที่ต้องการและหวังไว้

สรุป การตัดสินใจ คือ การเลือกหนทางปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือการตกลงใจในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั่นเอง

แนวคิดการจัดการสินเชื่อ

การจัดการสินเชื่อ โดยทั่วไปลักษณะการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงินส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่มีเงินทุนเพียงส่วนน้อย (Small Capital Cushion) เช่น ธนาคารพาณิชย์เงินทุนประกอบด้วย Tunชำระแล้วซึ่งรวมทั้งส่วนถ้า มูลค่าหุ้น , Tunสำรอง , เงินสำรองที่ได้จัดสรรจากกำไรสุทธิเมื่อสิ้นงวดการบัญชีตามมติที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นหรือตามข้อบังคับของธนาคาร แต่ไม่รวมถึงเงินสำรองสำหรับการลดค่าของสินทรัพย์และเงินสำรองเพื่อการชำระหนี้ กำไรสุทธิตงเหลือหลังจากการจัดสรรแล้ว ซึ่งรวมเรียกว่า "เงินกองทุน" ดังนั้น สถาบันการเงินจึงอยู่ในฐานะผู้ลงทุนที่ใช้เงินของบุคคลอื่นไปลงทุนเป็นส่วนใหญ่ ประกอบไปด้วยเงินฝาก (Deposits) เงินกู้ยืม (Borrowing) และหนี้สินอื่น ๆ (Other Liabilities)

และโดยที่ธุรกิจหลักของสถาบันการเงินรายได้ส่วนใหญ่มาจาก การเป็นผู้ให้กู้ยืม (Lenders of Money) แก่บุคคลและธุรกิจ ซึ่งการให้กู้ยืมก็จะต้องมีความเสี่ยงแตกต่างกันไป ทั้งในด้านบริการและประเภทสินเชื่อ รวมถึงระยะเวลาในการให้กู้ยืม

ทั้งนี้ หากปรากฏว่า สถาบันการเงินมีรายได้จากการดำเนินงาน (Operating Income) สูงกว่า ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (Operating Expenses) ก็จะปรากฏเป็นกำไรจากการดำเนินงาน (Operating Earning) ผลกระทบที่จะถึงเงินกองทุนก็จะไม่มี ในทางตรงกันข้าม หากการบริหารผิดพลาด โดยเฉพาะการให้สินเชื่อ มีหนี้เสียเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก จนต้องตั้งสำรองเผื่อนี้สงสัยจะสูญหรือหักหนี้สงสัยจะสูญแล้ว ก็จะมีผลกระทบต่อสินทรัพย์ (Assets) และผลประกอบการของสถาบันการเงินเป็นอย่างมาก และอาจเป็นจุดเชื่อมโยงไปถึงสภาพคล่องก็ได้

ดังนั้น สถาบันการเงินต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นของธนาคารพาณิชย์ หรือ ธนาคารของรัฐ ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะ หรือ บริษัทเงินทุน ฯลฯ จึงจำเป็นต้องมีระบบการบริหารสินเชื่อที่ดี เพื่อรักษาไว้ซึ่งเสถียรภาพของเงินกองทุนและรายได้ ซึ่งการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้ การให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน จะต้องมีการควบคุม เป็นระบบ มีขั้นตอนในการดำเนินงาน

การจัดการสินเชื่อโดยทั่วไป มี 9 ขั้นตอน คือ

- 1) การศึกษาธุรกิจที่น่าสนใจ
- 2) การคัดเลือกกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย
- 3) การรวบรวมข้อมูลทั้งทางด้านข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ในการขอสินเชื่อ ข้อมูลในอดีต ข้อมูลปัจจุบัน ข้อมูลการพยากรณ์ฐานะในอนาคตของลูกค้า
- 4) การเข้าพบลูกค้าเพื่อการสัมภาษณ์
- 5) การพิจารณาหลักประกัน
- 6) การวิเคราะห์เพื่อประเมินความเสี่ยง
- 7) การนำเสนอเครดิต โดยการจำแนกแยกแยะความเสี่ยง
- 8) การป้องกันความเสี่ยง โดยการสอบทานสินเชื่อ การตรวจสอบการทำงานของสาขา
- 9) การจัดทำมีเอกสารประกอบสินเชื่อ ที่สมบูรณ์ เช่น การจัดทำนิติกรรมสัญญาให้สมบูรณ์ บังคับได้ตามกฎหมาย และเมื่อได้มีการปล่อยสินเชื่อให้แก่ลูกค้าไปแล้วก็จะต้องมีการดูแลและ ทบทวนความเสี่ยงของสินเชื่อ

นอกจากนี้ในการดำเนินการจัดการสินเชื่อ โดยทั่วไปจะต้องมีการกำหนดนโยบายสินเชื่อ ซึ่งนโยบายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงิน จะแตกต่างจากธุรกิจการค้า ตรงที่ต้องรับผิดชอบต่อคนจำนวนมากว่า เพราะต้องดูแลเงินฝากที่เจ้าของเงินฝากนำเงินมาฝากไว้กับธนาคารซึ่งมีเป็นจำนวนมาก และต้องนำเงินที่ได้มาไปปล่อยให้กู้ยืม เพื่อก่อให้เกิดรายได้ เพราะธนาคารมีภาระที่จะต้องจ่ายดอกเบี้ยเงินฝากให้กับเจ้าของเงินที่นำมาฝาก ดังนั้น ปัจจัยที่สำคัญในการกำหนดนโยบายสินเชื่อ ประกอบไปด้วย 1.กฎหมาย 2.สภาพเงินกองทุน 3.การยอมรับความเสี่ยง 4.ปริมาณและประเภทเงินฝาก 5.ภาวะเศรษฐกิจ/สถานการณ์ในขณะนั้น 6.นโยบายภาครัฐบาล 7.ความสามารถของพนักงานสินเชื่อ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.กฎหมายและเงื่อนไขต่าง ๆ เนื่องจากสถาบันการเงินดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการดูแลเงินฝากที่เจ้าของเงินฝากนำมาฝากไว้ และต้องนำเงินไปปล่อยให้กู้ยืมเพื่อก่อให้เกิดรายได้ ย่อมมีผลกระทบต่อคนจำนวนมาก จึงจำเป็นที่จะต้องมีการควบคุม โดยการออกกฎหมาย ตราพระราชบัญญัติต่าง ๆ มาคุ้มครอง เช่น พระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ พระราชบัญญัติธนาคาร

ของหน่วยงานของรัฐ พระราชบัญญัติธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ซึ่งถูกกำกับโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

2.สภาพเงินกองทุนของสถาบันการเงินนั้น ๆ ถ้ามีเงินกองทุนมากจะทำให้ปล่อยสินเชื่อได้มากและมีความเสี่ยงต่ำกว่าธนาคารหรือสถาบันการเงินที่มีเงินกองทุนน้อย ๆ

3.การยอมรับความเสี่ยง สถาบันการเงินที่ต้องการกำไรมาก มักมีความเสี่ยงสูงที่จะปล่อยสินเชื่อให้กับลูกค้าที่มีฐานะและผลประกอบการไม่ดี แต่ได้ดอกเบี้ยอัตราสูง ขณะที่บางสถาบันการเงินเน้นความปลอดภัยจึงปล่อยสินเชื่อให้กับลูกค้าฐานะการเงินและผลประกอบการที่ดี แม้ว่าจะได้รับอัตราดอกเบี้ยไม่สูงนัก กรณีหลังนี้จึงต้องมีการพัฒนาต้นทุนเงินรับฝากให้ต่ำลงและมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านอื่น ๆ แต่อย่างไรก็ตาม เกือบจะทุกสถาบันการเงิน จะกระจายความเสี่ยงไปยังกลุ่มลูกค้า หลาย ๆ กลุ่ม เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในการปล่อยสินเชื่อ โดยมีมาตรการในรายละเอียดแตกต่างกันเพื่อให้บริหารลูกหนี้ให้อยู่ในเงื่อนไขของการกู้

4.ปริมาณและประเภทเงินรับฝาก จะเป็นตัวกำหนดว่าการปล่อยกู้จะให้กับลูกค้าเงินกู้ระยะสั้นหรือระยะยาว เพื่อให้เกิดความสอดคล้องของกระแสเงินเข้าและออกของสถาบันการเงินนั้น ๆ

5.ภาวะเศรษฐกิจในสถานการณ์ในขณะนั้น ในการกำหนดนโยบายสินเชื่อ ต้องพิจารณาจากภาวะเศรษฐกิจ เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการหารายได้ของลูกค้า เช่น ปัจจุบันธนาคารมีเงินฝากอยู่ในระบบกว่าสามแสนล้านบาท ในขณะเดียวกันราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่เป็นต้นทุนในการประกอบการธุรกิจที่สำคัญได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้เจ้าของกิจการอาจประสบปัญหาแบกรับภาระต้นทุนที่เพิ่มมากขึ้นไม่ไหว ส่งผลให้รายได้ของเจ้าของกิจการลดลงหรืออาจขาดทุน ก็อาจจะทำให้ธนาคารหรือสถาบันการเงินต้องพิจารณาคัดเลือกลูกค้าสินเชื่อเพื่อป้องกันความเสี่ยงอันอาจจะทำให้เกิดเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

6.นโยบายภาครัฐบาล นโยบายของภาครัฐบาล อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้สถาบันการเงินต้องนำมาพิจารณา ในการกำหนดนโยบายสินเชื่อ เช่น ในแต่ละช่วงเวลาอาจมีการกระตุ้นการลงทุนหรือเกิดภาวะการชะลอการลงทุน อันเนื่องมาจากระบบเงินตราต่างประเทศ ซึ่งประเทศไทยในการทำการค้าขายจะใช้เงินตราต่างประเทศชำระแก่เจ้าหนี้หรือหรือกรณีส่งออกก็จะรับชำระเงินตราต่างประเทศจากลูกหนี้

7.ความสามารถของพนักงานสินเชื่อ เงินที่รับฝากจากประชาชนนำไปปล่อยสินเชื่อให้กับลูกค้าที่ดี มีศักยภาพสูง มีความสามารถในการทำกำไร ประกอบกิจการด้วยความซื่อสัตย์ เป็นสิ่งที่สถาบันการเงินต้องคัดเลือกและบำรุงรักษาพนักงานที่ดี เพื่อเป็นทรัพยากรที่สำคัญและส่งผลให้องค์กรอยู่รอดต่อไปได้

ที่มา : กฤษฎา สังขมณี "การจัดการสินเชื่อ" มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

แนวคิดการบริหารความเสี่ยง

คำว่า "Risk" มาจากภาษาอิตาเลียน "Risicare" หมายถึง "ความกล้า"

Risk "ความเสี่ยง" คือ ความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อในด้านใดด้านหนึ่ง อาจส่งผลดีหรือผลร้ายก็ได้ หรืออาจกล่าวได้ว่า ความเสี่ยง คือ ทางเลือกที่เราเป็นผู้เลือกเอง มิใช่โชคชะตากำหนด และโดยเฉพาะธุรกิจสถาบันการเงิน ธนาคาร เป็นการเลือกรับความเสี่ยง ไม่ใช่การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง

ความเสี่ยง (ตามแนวทางธนาคารแห่งประเทศไทย) แบ่งเป็น 5 ประเภท คือ

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) หมายถึง ความเสี่ยงของการกำหนดแผนกลยุทธ์ และการปฏิบัติงานตามแผนและกลยุทธ์อย่างไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบาย กลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากร การปฏิบัติงานตามแผนและกลยุทธ์ และสภาพแวดล้อมขององค์กร อันส่งผลกระทบต่อเงินกองทุนและรายได้ของสถาบันการเงิน

2. ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามภาระที่ตกลงไว้ เช่น ไม่สามารถชำระหนี้สินเมื่อครบกำหนด การชำระเงินของลูกหนี้เกิดความล่าช้า หรือสามารถชำระหนี้ได้เพียงบางส่วน ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลเสียหายต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร

3. ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย และราคาของตราสารทั้งตลาดเงินและตลาดทุน ในอนาคตอาจรวมไปถึงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อรายได้ธนาคาร เช่น ความเสี่ยงด้านตลาดที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย ทำให้ธนาคารมีส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยลดลง

4. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่ธนาคารไม่สามารถชำระภาระผูกพันต่างๆ เช่น เงินฝากต่างๆ เงินกู้ยืมของธนาคาร ฯลฯ เมื่อถึงกำหนดได้ เช่น ธนาคารประสบภาวะการถอนเงินฝากในจำนวนสูง อาจทำให้เกิดผลกระทบต่อสภาพคล่องของธนาคารได้

5. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการขาดการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีระบบการควบคุมภายในไม่เพียงพอ การละเมิดการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายใน หรือเกิดจากปัจจัยภายนอก ซึ่งอาจก่อให้เกิดความผิดพลาดและเกิดความเสียหายต่อการดำเนินธุรกิจของธนาคาร เช่น การทุจริตต่อหน้าที่ของพนักงาน ความปลอดภัยและความถูกต้องของข้อมูล ความผิดพลาดของระบบงาน เป็นต้น

“การบริหารความเสี่ยง” คือ กระบวนการในการระบุ/ประเมินความเสี่ยง เพื่อควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ขอบรับได้ ป้องกันมิให้เกิดความเสียหายต่อกำไรของธนาคาร

หากธนาคารมีการบริหารความเสี่ยงที่ดีจะสามารถสร้างโอกาส ในการเพิ่มผลตอบแทนที่เพียงพอกับ ความเสี่ยงที่ยอมรับได้

ขั้นตอนการบริหารความเสี่ยง

1. การระบุปัจจัยความเสี่ยง (Identification) คือขั้นตอนในการหาความเสี่ยงและสาเหตุของ ความเสี่ยงนั้นเช่น ธุรกิจธนาคารมีความเสี่ยงด้านเครดิตที่เกิดจากพนักงานขาดประสบการณ์ในการ วิเคราะห์สินเชื่อ

2. การวัดความเสี่ยง (Measurement) คือ การหาเครื่องมือหรือวิธีการที่บอกได้ว่าธนาคารมี ความเสี่ยงอยู่ในระดับไหน เช่น การวัดความเสี่ยงด้านเครดิตโดยใช้วิธีทางคณิตศาสตร์ ที่เรียกว่า Value at Risk

3. การติดตามความเสี่ยง (Monitoring) คือ การติดตามและดูแลความเสี่ยงในแต่ละด้าน อย่างสม่ำเสมอ เช่น การติดตามความเสี่ยงด้านเครดิตโดยให้มีการสอบทานสินเชื่อ เพื่อทบทวน ระเบียบปฏิบัติด้านสินเชื่อและตรวจสอบการปฏิบัติงานตามระเบียบต่างๆให้เป็นไปอย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ

4. การควบคุมความเสี่ยง (Controlling) คือ การควบคุมให้ระดับความเสี่ยงด้านต่างๆอยู่ใน ระดับที่ยอมรับได้โดยอาศัยเครื่องมือต่างๆเช่น การใช้ Credit Scoring ในการพิจารณาผู้กู้สินเชื่อ เพื่อให้สามารถปล่อยสินเชื่อโดยมีระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

ที่มา www.gsb.or.co.th สำนักบริหารความเสี่ยง

ทฤษฎีเกี่ยวกับการวิเคราะห์สินเชื่อ

ในการวิเคราะห์สินเชื่อ โดยทั่วไปสถาบันการเงินก่อนการให้กู้ยืมสินเชื่อแก่ลูกค้าจะต้อง ดำเนินการวิเคราะห์ลูกค้า เพื่อประเมินฐานะทางการเงินของลูกค้า วัตถุประสงค์ของการขอกู้ยืม รวมทั้งความสามารถในการจัดการ การบริหารงาน ความตั้งใจจริง ความสามารถในการหารายได้ และความสามารถในการชำระหนี้คืนแก่ธนาคาร

โดยทั่วไปการประเมินความเสี่ยงของธนาคารจะมี 2 ประเภท ได้แก่ การวิเคราะห์เชิง คุณภาพ และ การวิเคราะห์เชิงปริมาณ

1.การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เป็นการพิจารณาความเสี่ยงสินเชื่อโดยใช้หลักนโยบาย 6 C' S Policy ในการวิเคราะห์การให้สินเชื่อ ซึ่งจะได้กล่าวถึงต่อไปนี้

การพิจารณาสินเชื่อ ตามหลักการจะต้องมีการหาข้อมูลเกี่ยวกับตัวลูกค้า แล้วนำมา วิเคราะห์โดยใช้เทคนิค 6 Cs เพื่อให้รู้ว่าเมื่อให้สินเชื่อไปแล้วจะมีความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด ยอมรับได้หรือไม่ในการประเมินความเสี่ยง เพื่อตัดสินใจในการที่จะให้หรือปฏิเสธ หรือลดวงเงิน

สินเชื่อ หรือกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม เราจะนำเทคนิคการประเมินความเสี่ยงคือ 6 Cs Credit เทคนิคการวิเคราะห์ 6Cs Credit คือการพิจารณาคุณค่าทางเครดิต ที่ได้มีการใช้มากกว่าครึ่ง ศตวรรษโดยพัฒนามาจาก3Cs คือ Character, CapacityและCapital ต่อมาได้เพิ่ม Collateral, Condition,และ Country

1)ประวัติของผู้กู้ (Character) หมายถึง การดูลักษณะของผู้ขอกู้ เป็นการดูทางด้านคุณภาพจิตใจ และพฤติกรรมของผู้ขอกู้ เช่น ความซื่อสัตย์ ความมั่นคง อุปนิสัย ซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจในอันที่จะชำระหนี้ (Willing to Pay) และจะมีผลต่อการชำระหนี้คืนธนาคาร สำหรับการที่จะสังเกตถึงคุณสมบัติของผู้กู้ได้ดีที่สุดนั้น จะดูได้จากพฤติกรรมของลูกหนี้ เช่น การชำระหนี้สินเชื่ออื่นๆที่เคยขอกู้ว่ามีการค้าง ขาดส่ง หรือเคยเป็นหนี้เสียที่ไต่บ้างหรือเปล่า การดู ประวัติของผู้กู้ (Character) ธุรกิจขนาดเล็กกับธุรกิจขนาดใหญ่ ก็อาจจะมีข้อแตกต่างกันอยู่ เช่น ขนาดเล็ก อาจดู ประวัติของผู้กู้ (Character) จากเจ้าของหรือตัวผู้บริหาร ส่วนธุรกิจขนาดใหญ่ก็อาจดู ประวัติของผู้กู้ (Character)จากทีมผู้บริหาร และยังคงต้องดูนโยบายด้านการเงินของกิจการนั้นด้วย

วิธีการประเมิน

- การสัมภาษณ์ส่วนตัว
- หาข้อมูลจากเจ้าหนี้รายอื่น
- หาข้อมูลจากบุคคลในวงการธุรกิจหรือวงการอุตสาหกรรม
- ดูนโยบายด้านการเงิน

2)ความสามารถในการหารายได้ (Capacity) หมายถึง ความสามารถในการชำระหนี้ (Ability To Pay or Capacity To Pay) เมื่อดังกล่าวเป็นเวลา เป็นคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อทางด้านความสามารถหรือสมรรถภาพในการหารายได้ให้เพียงพอที่จะชำระหนี้ ความสามารถในการหารายได้ หรือบางครั้งเราเรียกว่า Ability to Create Income หมายความว่า ผู้ขอสินเชื่อจะสามารถนำรายได้จากการประกอบธุรกิจมาชำระหนี้เงินกู้ได้โดยถูกต้องตามที่ได้สัญญาไว้กับสถาบันการเงิน

ปัจจัย (Factor) เพื่อการพิจารณา

- ลูกค้ำจะจัดการกับสินเชื่อที่ขอมายังไง
- ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น หรือรายได้ของผู้ขอสินเชื่อจะชำระหนี้ได้
- ความสามารถชำระหนี้ภายใต้วิกฤตการณ์
- ประวัติการประกอบกิจการ
- ทำเล ที่ตั้งของธุรกิจหรือโครงการ
- ภาระหนี้สินที่ผู้ขอสินเชื่อมีอยู่ในปัจจุบัน

การประเมินความสามารถในการหารายได้ (Capacity)

- ทำ Projection Cash – Flow
- วิเคราะห์งบการเงินของผู้ขอสินเชื่อ
- วิเคราะห์ภาระหนี้สินของผู้ขอสินเชื่อเทียบกับสถาบันการเงินอื่น และกับบุคคลภายนอก

3)เงินทุน (Capital) หมายถึง ทรัพยากรทางการเงินของลูกค้า กล่าวคือ เป็นทรัพย์สินใน ส่วนที่เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ขอสินเชื่อ หรือเงินทุนในส่วนของผู้ถือหุ้น (Equity or Net of Worth) ซึ่งอาจประเมินชัดเจนในกรณีที่ ประวัติผู้กู้ (Character) และ ความสามารถในการหารายได้ (Capacity) ไม่ค่อยดีนัก นั่นคือ ทุนของกิจการจะเป็นสิ่งประกันแก่เจ้าหนี้และสร้างความมั่นใจแก่ เจ้าหนี้ ว่าจะได้รับชำระหนี้คืน

การประเมิน เงินทุน (Capital)

- งบการเงินเป็นแหล่งข้อมูลแรก
- การสอบถามข้อมูลหรือการสัมภาษณ์

4)หลักประกัน (Collateral) หมายถึง ทรัพย์สินที่ผู้ขอสินเชื่อนำมาเป็นหลักทรัพย์ประกัน การชำระหนี้ในอนาคต และป้องกันการเสี่ยงต่อหนี้สูญที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยหลักทรัพย์ประกัน ดังกล่าวจะช่วยให้ธนาคารมีความมั่นใจในการปล่อยสินเชื่อ และเป็นตัวสนับสนุน 3Cs Credit บทบาทของ Collateral จะเด่นชัดเมื่อสินเชื่อที่สถาบันการเงินให้แก่ลูกค้ามีปัญหาเรื่องการชำระหนี้ โดยหลักทรัพย์อาจได้แก่ ที่ดิน อาคาร โรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง สิทธิการเช่า หุ่น และหุ่นคู่ พันธบัตร สลากออมสิน และเอกสิทธิต่างๆ แล้วแต่นำหนักการพิจารณาได้เหมาะสมเพียงใด

หน้าที่สถาบันการเงินใช้พิจารณา หลักประกัน (Collateral)

- สภาพคล่องของหลักประกัน
- มูลค่าของหลักประกัน
- แนวโน้มในอนาคตของหลักประกัน
- ทางเข้าออกของหลักประกัน
- คุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน

5)เศรษฐกิจ (Conditions) หมายถึง เงื่อนไขต่างๆ ที่จะมีผลทำให้ฐานะของผู้ขอสินเชื่อ เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นหรือเลวลง โดยพิจารณา

- สภาพทางเศรษฐกิจ (Economic Condition) เช่น ภาวะเงินเฟ้อ เงินตั้ง ราคาสินค้า ตลาด เงินที่เปลี่ยนแปลง

- สถานการณ์ทางการเมือง (Political Condition) เช่น การปฏิวัติ รัฐประหาร การจลาจล
นโยบายรัฐ

6) ประเทศ (Country) หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งมีความ
เสี่ยงอยู่หลายประการ อาทิ ภาวะทางการเมือง ภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม นโยบายการค้าของ
ประเทศนั้นๆ ซึ่งครอบคลุมถึงการปฏิบัติทางการค้า สัญญา เอกสารทางการเงินและทางพาณิชย์
การขนส่ง การประกันภัย ดังนั้นเจ้าหน้าที่ต้องจำแนกหมวดปัจจัยในการพิจารณาด้วย

บทสรุป สำหรับพนักงานสินเชื่อควรใช้ในการวิเคราะห์สินเชื่อ

- วัตถุประสงค์ของการกู้ (Purposes)

- ความสามารถในการชำระหนี้ (Payment) ของผู้ขอ รวมถึงความตั้งใจในการชำระหนี้
(Willingness to pay) การจะชำระเงินได้เมื่อใด (When) และชำระโดยวิธีใด (Protection)

- การปกป้องความเสี่ยง ด้วยวิจรณ์ญาณของพนักงานสินเชื่อ

ที่มา www.gsb.or.co.th รวบรวมโดย ดร.ประพนธ์ สุริวงษ์ ผชช.สายสนับสนุนสินเชื่อ
ฝ่ายผลิตภัณฑ์สินเชื่อ

นอกจากนี้ ในการพิจารณาความเสี่ยงภัยในการให้สินเชื่อ ยังมีอีกหลักเกณฑ์ที่จะกล่าวถึง
ต่อไปนี้คือ หลักการวิเคราะห์ 5 P's Credit คือ

หลักการวิเคราะห์ 5 P's Credit

1) **ผู้ขอกู้ (People)** จะทำการพิจารณาคุณสมบัติของผู้ขอกู้ ว่าเป็นผู้ที่มีความตั้งใจจริง มี
ความสามารถในการชำระหนี้ ประวัติการติดต่อกับธนาคาร อุปนิสัย พฤติกรรม ในการทำธุรกรรม
ทางการเงิน ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ ขนาดของธุรกิจ ปริมาณการหมุนเวียนของเงินในบัญชี

2) **วัตถุประสงค์ (Purposes)** คือ การพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ในการขอกู้ยืมของลูกค้ำ
ธนาคารจะต้องทราบว่าลูกค้ำกู้ยืมเพื่อเงินนำไปใช้ในเรื่องใดบ้าง อาจจะเป็นการกู้ยืมไปเพื่อใช้ใน

การอุปโภคบริโภค เช่น ใช้จ่ายภายในครอบครัว ต่อเติมซ่อมแซมบ้าน ฯลฯ หรืออาจจะ
เป็นการกู้ยืมเพื่อนำไปลงทุนประกอบการค้า เช่น เพื่อนำไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน สั่งซื้อวัตถุดิบ
เครื่องจักร ลงทุนก่อสร้าง เป็นต้น โดยวัตถุประสงค์จะมีจุดสำคัญ 2 ประการ คือ

ประการแรก เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ขอยืม เมื่อได้เงินไปใช้จ่าย หรือลงทุนตาม
วัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดรายได้ หรือผลกำไรกลับคืนมาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตามเงื่อนไขหรือ
ข้อตกลงในการชำระหนี้

ประการที่สอง วัตถุประสงค์นั้นจะต้องสามารถตอบสนองต่อเจ้าหนี้ได้ คือ การได้รับการ
ชำระหนี้และได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากเงินลงทุนเป็นดอกเบี้ยหรือส่วนลด ค่าธรรมเนียม

3)การชำระหนี้ (Payment) หมายถึง การชำระหนี้คืนของลูกหนี้ มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ความตั้งใจจริง และ ความสามารถในการชำระหนี้

ความตั้งใจจริง (Willingness)

การกำหนดแผนงานทางการเงิน ได้แก่

- แหล่งเงินทุน
- ระยะเวลาการดำเนินโครงการ
- โอกาสของการทำผลกำไร
- ค่าใช้จ่าย
- แผนการชำระหนี้ (Repayment Schedule)

ความสามารถในการชำระหนี้ (Ability to pay)

การบริหารจัดการขององค์กร ได้แก่

- กำหนดนโยบายด้านการขาย การผลิต และการกำหนดราคา
- คู่แข่งขัน
- ภาระหนี้ผูกพันของกิจการทั้งหมด
- ประสิทธิภาพการเรียกเก็บหนี้ (Collection)

4)การป้องกันความเสี่ยง (Protection) เป็นการพิจารณาว่าสมควรอนุมัติหรือปฏิเสธในการให้สินเชื่อ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นสำคัญ โดยการนำเอา คุณสมบัติของผู้ขอกู้ (Purpose) และ การชำระหนี้ (Payment) มาเป็นหลักในการพิจารณาพร้อมด้วยปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ อาทิ วงจรของธุรกิจ ภาวะทางเศรษฐกิจ ภาวะทางสังคมและการเมืองและสาเหตุอื่น ๆ รวมไปถึงพิจารณา คุณสมบัติของผู้ขอกู้ และ/หรือผู้บริหาร ฐานะทางเครดิต และหลักประกันที่เป็นบุคคลหรือทรัพย์สิน

5)ความเจริญก้าวหน้า (Prospective) หมายถึง ความเจริญก้าวหน้าของกิจการ เป็นการพิจารณาถึงผลการดำเนินธุรกิจของกิจการที่ขอสินเชื่อ เช่น กำลังการผลิต การขาย ภาวะการแข่งขัน ฯลฯ และพิจารณาว่า ความสามารถในการหารายได้ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนของกิจการ อัตราเสี่ยง ของกิจการทั้งในปัจจุบันและอนาคตจะมีอุปสรรคต่อความสามารถในการที่จะชำระหนี้คืนได้หรือไม่

2.การวิเคราะห์เชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์งบการเงิน เพื่อให้ทราบถึงฐานะและผลการดำเนินงานของกิจการในรอบระยะเวลาบัญชีหนึ่ง ๆ ซึ่งจะ เป็นข้อมูลให้ธนาคารรู้ถึงฐานะทางการเงินว่ามีศักยภาพในการบริหารจัดการของ กิจการ ผู้บริหาร การจัดการผลิต ต้นทุน วัตถุดิบ

การเจริญเติบโต การขาย การตลาด การบริหารสินเชื่อ ความสามารถในการจัดการรายได้ ความสามารถในการชำระหนี้

การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ในที่นี้ ใช้งบการเงินที่สำคัญซึ่งเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน มีอยู่ 3 ประเภท ได้แก่ 1.การวิเคราะห์งบดุล 2.การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุน 3.การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

2.1การวิเคราะห์งบดุล “งบดุล” หมายถึง งบที่แสดงถึงฐานะทางการเงินของธุรกิจ ในขณะใดขณะหนึ่ง โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

-สินทรัพย์ แสดงถึง มูลค่าของสินทรัพย์ที่ธุรกิจมีอยู่ในขณะนั้น โดยแสดงเป็นตัวเลขที่ได้บันทึกไว้ โดยทั่วไปประกอบด้วย สินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ระยะยาว

-หนี้สิน แสดงถึง มูลค่าของหนี้สินที่ธุรกิจเป็นหนี้ หรือ มีภาระที่จะต้องจ่ายให้กับเจ้าหนี้ ซึ่งมีทั้ง เจ้าหนี้ระยะสั้น และ เจ้าหนี้ระยะยาว

-ส่วนของผู้ถือหุ้น คือ ทุนที่ผู้ถือหุ้นเป็นลงทุนในกิจการ กำไรสะสม หรือ ส่วนแตกต่างระหว่างสินทรัพย์รวม กับ หนี้สินรวม

2.2การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุน “งบกำไรขาดทุน” หมายถึง งบการเงินที่แสดงถึงผลการดำเนินงานของธุรกิจในช่วงเวลาหนึ่ง โดยมากจะเป็นรอบระยะเวลาบัญชี 1 ปี โดยจะแสดงให้เห็นถึง ยอดขาย ต้นทุน ค่าใช้จ่าย และผลกำไรหรือขาดทุนของกิจการ เพื่อช่วยให้ผู้บริหารทราบถึงผลการดำเนินงาน

2.3วิธีในการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน มี 2 วิธี ได้แก่ การวิเคราะห์อัตราร้อยละ (Percentage Analysis) และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Ratio Analysis)

2.3.1การวิเคราะห์อัตราร้อยละ (Percentage Analysis) มี 2 วิธี คือ

1)การวิเคราะห์แนวนอน (Horizontal Analysis) ทำได้ 2 วิธี คือ

1.1)การวิเคราะห์งบการเงิน โดยเปรียบเทียบตัวเลขในงบการเงินตั้งแต่ 2 งวด บัญชีขึ้นไป โดยใช้ตัวเลขงวดในงบการเงินของงวดใดงวดหนึ่งเป็นปีฐานในการคำนวณ ผลต่างที่คำนวณจะถูกแปลงให้อยู่ในรูปอัตราร้อยละ

1.2)การเปรียบเทียบข้อมูลในงบการเงินของงวดใดงวดหนึ่งกับงวดก่อนหน้านั้น โดยตรง

2)การวิเคราะห์แนวตั้ง (Vertical Analysis) เป็นการเปรียบเทียบตัวเลขของแต่ละรายการกับตัวเลขยอดรวมในงบการเงินเดียวกัน

2.3.2 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Ratio Analysis)

ในการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินโดยทั่วไปที่สถาบันการเงินหรือธนาคารใช้กันอยู่ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงต่าง ๆ จากงบการเงินมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) อัตราส่วนวัดสภาพคล่องของกิจการ (Liquidity Ratio) ได้แก่ อัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงจำนวนเงินสดหรือ ทรัพย์สินที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้โดยง่าย ได้แก่

$$(1) \text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio)} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

$$(2) \text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio)} = \frac{\text{เงินสด} + \text{ลูกหนี้สุทธิ}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

2) อัตราส่วนความสามารถในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio) ได้แก่ อัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงการหมุนเวียนของรายการต่าง ๆ ที่ประกอบกันเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน

$$(1) \text{อัตราส่วนการหมุนเวียนของลูกหนี้ (Accounts Receivable Turnover)} \\ = \frac{\text{ขายเชื่อสุทธิ}}{\text{ลูกหนี้การค้า}}$$

$$(2) \text{อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover)} \\ = \frac{\text{ต้นทุนสินค้าที่ขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือโดยเฉลี่ย}}$$

$$(3) \text{อัตราส่วนการหมุนเวียนของเจ้าหนี้ (Payment Turnover)} \\ = \frac{\text{ยอดซื้อเชื่อสุทธิ}}{\text{เจ้าหนี้การค้า}}$$

$$(4) \text{อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover)} \\ = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวมเฉลี่ย}}$$

3) อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) ได้แก่ อัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการทำกำไรของกิจการ

$$(1) \text{อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Investment)} \\ = \frac{\text{กำไรสุทธิ} - \text{เงินปันผลหุ้นบุริมสิทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญโดยเฉลี่ย}}$$

(2) อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย (Profit margins on Sale)

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ขาย}}$$

(3) อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม (Return on Total Assets)

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ} + \text{ดอกเบี้ยจ่าย}}{\text{สินทรัพย์รวมโดยเฉลี่ย}}$$

4) อัตราส่วนโครงสร้างเงินทุน (Leverage Ratio) ได้แก่ อัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงภาระหนี้สินของกิจการ ได้แก่

(1) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Shareholders' equity)

$$= \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

(2) อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (Debt to Total Asset)

$$= \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

(3) อัตราส่วนกำไรต่อดอกเบี้ยจ่าย (Times Interest Earned)

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ} + \text{ดอกเบี้ยจ่าย} + \text{ภาษีเงินได้}}{\text{ดอกเบี้ยจ่าย}}$$

สรุปการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน มีข้อควรพิจารณาดังต่อไปนี้

1. อัตราส่วนสภาพคล่อง ถ้ากิจการมีสินทรัพย์หมุนเวียนสูงกว่าหนี้สินหมุนเวียน แสดงว่าสภาพคล่องของกิจการดี แต่ถ้ากิจการมีหนี้สินหมุนเวียนมากกว่าสินทรัพย์หมุนเวียนแสดงว่าสภาพคล่องของกิจการไม่ดี

2. อัตราส่วนความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการขายกับต้นทุนสินค้าไม่สมดุลกัน ถ้าหากว่ารายได้จากการขายลดลง แต่ต้นทุนสินค้าลดลงเพียงเล็กน้อยหรือคงที่ หรือเพิ่มขึ้น ทำให้กำไรขั้นต้นมีน้อยหรือขาดทุน

3. การเจริญเติบโตทางด้านกำไร (Annual Profit Growth) มีผลดีลบ หรือขาดทุนติดต่อกันหลายปี แสดงว่าความสามารถในการหารายได้ไม่มี

4. อัตราส่วนการหมุนเวียนของบัญชีลูกหนี้ (Accpimt Receivable Trunover Ratio) ถ้าลดน้อยลงเมื่อเทียบกับปีก่อน ๆ แสดงว่าระยะเวลาที่ใช้เรียกเก็บเงินลูกหนี้การค้าเพิ่มมากขึ้นจากปีก่อน แต่ถ้าเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน ๆ แสดงว่าระยะเวลาที่ใช้เรียกเก็บเงินลูกหนี้การค้าลดลงจากปีก่อน

5. อัตราส่วนสินทรัพย์คล่องตัว (Quick Assets Ratio) ถ้าลดลงเรื่อย ๆ เมื่อเทียบกับปีก่อน ๆ สูงเกินปกติมาก แสดงว่าทุนดำเนินงานจมไปในสินค้างเหลือมาก และใช้เวลานานขึ้นในการขายสินค้า

6. อัตราส่วนบัญชีสินค้าต่อทุนดำเนินงาน (Inventory to Capital Ratio) ถ้าเพิ่มสูงมากเกินปกติ แสดงว่าทุนในการดำเนินงานจมลงไปในสินค้างเหลือมาก และใช้เวลานานขึ้นในการขายสินค้า

7. อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio) ถ้าสูงขึ้นเร็วมาก แสดงว่าธุรกิจได้แก้ไขปัญหาการขาดสภาพคล่องของสินทรัพย์ โดยการเพิ่มภาระทางด้านหนี้สินเข้ามา ซึ่งต่อไปความคล่องตัวที่จะกู้ยืมเข้ามาซ่อมจะหมดไป และอาจจะเกิดปัญหาขึ้นได้

8. อัตราส่วนบัญชีเจ้าหนี้ (Account Payable Turnover Ratio) ถ้าหมุนเวียนช้าแสดงให้เห็นว่า ประวัติผู้ซื้ของ (Character) และ ความสามารถในการหารายได้ (Capacity) ของธุรกิจกำลังเริ่มมีปัญหา

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

นเรศวร สุภักดิ์ (2539) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดชั้นหนี้ของธนาคารพาณิชย์หนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก จำนวนประชากรตัวอย่างในจังหวัดเชียงใหม่ 461 ราย ในปี 2538 โดยได้นำตัวแปรที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเรื่องการหนี้จัดชั้นมาทำการศึกษา และได้พบว่า ลูกหนี้ขาดประสิทธิภาพและมีความรู้ในการบริหารธุรกิจที่กู้ยืมเงินไปลงทุนไม่ดีพอ ดังนั้น จึงมีผลกระทบต่อรายได้ตอบแทนจากการลงทุน ซึ่งมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอแก่การชำระหนี้คืนได้ นอกจากนี้แล้ว ลูกหนี้ยังปิดบังข้อมูลที่แท้จริงต่อธนาคาร ทำให้เมื่อเกิดปัญหาต่อธุรกิจนั้น ๆ แล้ว ธนาคารไม่สามารถติดตามช่วยแก้ไขปัญหาได้ ประกอบกับลูกหนี้นั้นมีหนี้ในระบบเพิ่มมากขึ้นซึ่งเสียดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยของธนาคาร จึงมุ่งชำระหนี้ในระบบก่อน จึงเป็นผลกระทบต่อวงจร หมุนเวียน ของเงินในระบบธนาคาร และทำให้ธุรกิจยิ่งซบเซา และขาดสภาพคล่องมากยิ่งขึ้น ซึ่งกล่าวได้ว่า เป็นเพราะสาเหตุของ การใช้เงินที่ผิดวัตถุประสงค์ของลูกหนี้

ในส่วนที่เกี่ยวกับ หลักทรัพย์ค้ำประกัน พบว่า หลักทรัพย์บางประเภทเกิดปัญหา การเสื่อมสภาพและราคาตกต่ำ หรือค้ำข้อมูลค่าลง และเมื่อการชำระหนี้คืน มีการยืดระยะเวลาออกไป จึงยังทำให้มูลค่าหลักทรัพย์ใกล้เคียงกับภาระหนี้มากขึ้น และในส่วนที่เกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ก็พบว่า สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ตลอดจนปัญหาภัยธรรมชาติก็เป็นอุปสรรคและปัญหาสำคัญที่ไม่เอื้อต่อการ ส่งเสริมรายได้ การจัดจำหน่ายผลผลิต ให้ผู้ลงทุนเกิดรายได้เพียงพอที่จะชำระหนี้คืนได้

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงได้เสนอแนะเป็นแนวทาง สำหรับผู้รับผิดชอบดูแลหนี้จัด
ชั้นในระบบธนาคารว่า ควรมีความละเอียด รอบคอบ และระมัดระวังในการพิจารณาปล่อยสินเชื่อ
ให้แก่ลูกค้าให้มากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องพฤติกรรม Character ของผู้กู้ ก่อนทำการปล่อยสินเชื่อ
พนักงานสินเชื่อและผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณาความเป็นไปได้และประสบการณ์ ที่ผู้ขอกู้มีต่อ
ธุรกิจดังกล่าว ควรดูขนาดของธุรกิจ อัตราผลตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุนหรือไม่ และพิจารณาว่า
วัตถุประสงค์ที่ใช้ผิดวัตถุประสงค์หรือไม่ มีการลงทุนเกินตัวและมีการปกปิด ซ่อนเร้นข้อมูลที่
แท้จริงทำให้เกิดความเสี่ยง ก็ไม่ควรพิจารณาอนุมัติให้สินเชื่อ ในส่วนของหลักประกัน Collateral
หากมีสภาพคล่อง liquidity น้อยหรือเสี่ยงต่อการเสื่อมราคาได้ง่าย ก็ไม่ควรพิจารณาให้สินเชื่อต่อ
ธุรกิจดังกล่าว

จรรยา ตระการศิรินนท์ (2540) ได้ศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการชำระหนี้ของธนาคาร
พาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาการชำระหนี้ของธนาคาร
พาณิชย์ ได้แก่

1. ปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนตัวของลูกค้า เช่น ประสบปัญหาภายในครอบครัว ปัญหาหนี้
นอกระบบที่เพิ่มมากขึ้น ลูกค้าไม่เห็นความสำคัญของภาระหนี้สินที่มีต่อธนาคาร มักจะชำระหนี้
ให้แก่เจ้าหนึ่้นนอกระบบก่อน เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่า รวมถึงการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือย
2. ปัจจัยที่เกิดจากธนาคารพาณิชย์ เช่น อัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มสูงขึ้น หลักประกันหนี้ไม่คุ้ม
มูลหนี้ มูลค่าหลักประกันค้อยลง เสื่อมสภาพไม่มีราคา

อนันต์ บุญมหาธนากกร (2540) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระสำหรับสินเชื่อ
กรุงเทพฯธนวิญ วัตถุประสงค์สำคัญของการศึกษา เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยของการเกิดหนี้ค้างชำระ
สำหรับ สินเชื่อกรุงเทพฯธนวิญ และแนวทางในการป้องกันการเกิดหนี้ค้างชำระ โดยการเก็บตัวอย่าง
จากแฟ้มข้อมูลลูกค้าหนี้ค้างชำระ และจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สินเชื่อหรือ ผู้รับผิดชอบทางด้าน
สินเชื่อของธนาคารกรุงเทพฯธนวิญ จำกัด (มหาชน) จำนวน 7 สาขา ในจังหวัดเชียงใหม่ แบบจำลองที่ใช้
ในการศึกษามาจากแนวคิดที่ว่า การเกิดหนี้ค้างชำระของสินเชื่อมีอิทธิพล มาจากปัจจัยทางด้าน
ส่วนตัวผู้กู้ เช่น รายได้ อาชีพการทำงาน ประสบการณ์ อาชีพ เป็นต้น ปัจจัยที่เกี่ยวกับธนาคารที่
ให้กู้ เช่น หลักเกณฑ์และนโยบายการให้สินเชื่อ การติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เป็นต้น
และปัจจัยอื่น ๆ ทางด้านภาวะทางเศรษฐกิจ

ผลการศึกษาทางด้านผู้กู้ พบว่า ผู้กู้ที่มีหนี้ค้างชำระมาก คือ ตั้งแต่ 50,000.-บาท ขึ้นไป
เป็นผู้มีสถานภาพการ สมรส หย่า และหม้าย มีอาชีพข้าราชการครูและข้าราชการอำเภอ มีรายได้
มากกว่า 8,000.-บาทต่อเดือนขึ้นไป มีอายุงานตั้งแต่ 14 ปีขึ้นไป และเคยมีการ โอนย้ายในรอบ 5 ปี

ประมาณ 3 ครั้ง ซึ่งมีผลทำให้ขาดการวางแผนที่ดีทางด้านการเงิน นอกจากนั้น ยังพบว่าผู้ค้าประกันเป็นผู้มีรายได้อยู่ในระดับต่ำ ผลการศึกษา ปัจจัยเกี่ยวกับธนาคารที่ให้ผู้ พบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการมีหนี้ค้างชำระ คือ เจ้าหน้าที่ขาดการติดตามทวงถาม ขาดผู้รับผิดชอบในการแก้ไข และติดตามหนี้ ความไม่รัดกุมของหลักเกณฑ์และนโยบายการให้สินเชื่อ

จตุพร รัตนสุภา (2546) ศึกษาพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกโครงการธนาคารประชาชน ธนาคารออมสินในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยศึกษาปัจจัยและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกโครงการธนาคารประชาชน ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกส่วนใหญ่ ไม่เคยคิดนัดกำหนดชำระเงินงวด และมีความต้องการเงินกู้่อีกในครั้งต่อไป ปัจจัยด้านคุณลักษณะของสมาชิก ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ศาสนา รายได้จากการประกอบอาชีพ ค่าใช้จ่ายในการอุปโภค บริโภค และด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกโครงการธนาคารประชาชน ปัจจัยด้านวิธีในการจัดเก็บหนี้ของธนาคาร ได้แก่ การรับฝากนอกสถานที่ การเตือน หรือ การติดตามหนี้ มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกโครงการธนาคารประชาชน

ปัญหาและอุปสรรค ที่เป็นสาเหตุการผิดนัดชำระหนี้ พบว่า สาเหตุส่วนใหญ่ เนื่องมาจากวินัยทางการเงินของผู้กู้ ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่มักมีการกู้ยืมเงินเป็นหนี้นอกระบบ รองลงมา คือ มีการผ่อนชำระ อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ หรือ รถจักรยานยนต์ รถยนต์ บ้าน ฯลฯ

อัญชลี ศิวเสน (2548) ศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ : กรณีศึกษาสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน ธนาคารออมสินสาขาชัยภูมิ วัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการหาแนวทางแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน โดยเก็บตัวอย่าง จากลูกหนี้สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชนของธนาคารออมสินสาขาชัยภูมิ ที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ เพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการส่งชำระหนี้ของลูกหนี้สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน ปัจจัยที่นำมาศึกษาในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มปัจจัย ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล กลุ่มที่ 2 ปัจจัยเกี่ยวกับการใช้จ่าย ภาระหนี้สินและภาวะเศรษฐกิจ และ กลุ่มที่ 3 ปัจจัยเกี่ยวกับการกู้ยืมและหลักประกันเงินกู้

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งชำระหนี้ของลูกหนี้ที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ คือ ความแน่นอนของรายได้ การออม และภาระหนี้สิน โดยสรุปว่า หากลูกหนี้มีความแน่นอนของรายได้เพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลให้โอกาสที่ลูกหนี้จะสามารถส่งชำระหนี้ให้แก่ธนาคารได้ และถ้าลูกหนี้มีภาระหนี้สินที่เพิ่มมากขึ้นจะส่งผลให้โอกาสที่ลูกหนี้จะสามารถส่งชำระหนี้ให้แก่ธนาคารได้ลดลง

บทที่ 4

การดำเนินการศึกษา

การศึกษาการจัดการสินเชื่อบุคคล ของธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในครั้งนี้ มีขั้นตอนวิธีการดังต่อไปนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูลทฤษฎี

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลนโยบายสินเชื่อบankerออมสิน ข้อมูลสินเชื่อบุคคลรายงานยอดเงินสินเชื่อกงเหลือ และรายงานหนี้ค้างชำระ 3 เดือนขึ้นไป ของธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้อมูลวิธีการให้สินเชื่อ และข้อมูลสาเหตุและอุปสรรคในการให้สินเชื่อ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. นโยบายสินเชื่อของธนาคารออมสิน
2. ข้อมูลสินเชื่อบุคคลรายงานยอดคงเหลือและรายงานหนี้ค้างชำระ มีดังนี้

2.1 ข้อมูลสินเชื่อบุคคล ของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 1 เป็นรายงานยอดเงินสินเชื่อกงเหลือ ณ ไตรมาสที่ 1/49 2/49 3/49 4/49 และรายงานหนี้ค้างชำระ 3 เดือนขึ้นไป ณ ไตรมาสที่ 1/49 2/49 3/49 4/49

2.2 ข้อมูลสินเชื่อบุคคล ของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2 เป็นรายงานยอดเงินสินเชื่อกงเหลือ ณ ไตรมาสที่ 1/49 2/49 3/49 4/49 และรายงานหนี้ค้างชำระ 3 เดือนขึ้นไป ณ ไตรมาสที่ 1/49 2/49 3/49 4/49

2.3 ข้อมูลสินเชื่อบุคคล ของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 1 และธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2 เป็นรายงานยอดเงินสินเชื่อกงเหลือ ณ ไตรมาสที่ 1/49 2/49 3/49 4/49 และรายงานหนี้ค้างชำระ 3 เดือนขึ้นไป ณ ไตรมาสที่ 1/49 2/49 3/49 4/49

2.4 ข้อมูลสินเชื่อบุคคล ของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 1 และธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2 เป็นรายงานยอดเงินสินเชื่อกงเหลือ ณ ไตรมาสที่ 4/48 4/49 และรายงานหนี้ค้างชำระ 3 เดือนขึ้นไป ณ ไตรมาสที่ 4/48 4/49

3.วิธีการให้สินเชื่อ

4.สาเหตุและอุปสรรคในการให้สินเชื่อ

จากการที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลนโยบายสินเชื่อบankerออมสิน ข้อมูลสินเชื่อบุคคลรายงานยอดคงเหลือและรายงานหนี้ค้างชำระ 3 เดือนขึ้นไป ก็นำมาสรุปเป็นขั้นตอน ในการดำเนินการวิธีการให้สินเชื่อ และระบุสาเหตุอุปสรรคในการให้สินเชื่อ

การกำหนดนโยบายการให้สินเชื่อ

ในการจัดการสินเชื่อ การวิเคราะห์สินเชื่อ มีกระบวนการ ขั้นตอน ในการปฏิบัติงาน ในการให้สินเชื่อของธนาคาร จะต้องมีมาตรฐานเป็นมาตรฐานเดียวกัน และการที่จะเป็นมาตรฐานเดียวกันได้ จะต้องมีกำหนดนโยบายสินเชื่อ เพื่อใช้กำกับควบคุมดูแลการบริหารงานสินเชื่อให้ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งจะต้องอยู่ภายในแผนวิสาหกิจของธนาคารออมสิน โดยมีกรรมการ ผู้บริหารของธนาคารออมสิน เป็นผู้ดำเนินการบริหาร วางกรอบนโยบายให้ชัดเจน ในด้านต่าง ๆ เช่น เป้าหมาย นโยบายการให้สินเชื่อ ระเบียบคำสั่ง ข้อบังคับ การบริหารจัดการสินเชื่อ ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมให้การปฏิบัติงานสินเชื่อสามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้เกิดประโยชน์ ทั้งต่อ องค์กร และ สังคม ทำให้องค์กรบรรลุ เป้าหมาย สามารถอยู่รอดได้ในสถานะในการแข่งขันในปัจจุบัน

นโยบายในการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน ประกอบไปด้วย การวางแผนสินเชื่อ การพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ การประเมินผลและติดตามดูแลสินเชื่อ และการแก้ไขหนี้ค้างชำระ มีดังนี้

1.การวางแผนสินเชื่อ ในการวางแผนสินเชื่อ จะต้องมีการวางแผน กำหนด กลุ่มเป้าหมาย โดยอาจจำแนกแบ่งตามกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้ เช่น

- จำแนกตามกลุ่มอาชีพของลูกค้า เช่น พ่อค้าแม่ค้า นักเรียน นักศึกษา นักธุรกิจ วิศวกร ข้าราชการ หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของบริษัท

- จำแนกตามพื้นที่เขตภูมิศาสตร์ เช่น พื้นที่ทางภาคกลาง พื้นที่ทางภาคเหนือ พื้นที่ทาง ภาคอีสาน พื้นที่ทางภาคใต้

ในการวางแผนพื้นที่ตามกลุ่มเป้าหมายนี้ ก็เพื่อประโยชน์ในการนำไปกำหนดกลยุทธ์ในการปฏิบัติงานให้มีความสอดคล้อง สามารถปฏิบัติให้เกิดสัมฤทธิ์ผล เป็นการกระจายความเสี่ยง ในการดำเนินงานทางด้านสินเชื่อ

2.การพิจารณาและการอนุมัติสินเชื่อ เมื่อลูกค้าได้มาติดต่อธนาคารเพื่อมาขอใช้บริการ ทางด้านสินเชื่อเพื่อกู้ยืมเงิน โดยมีวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น เพื่อนำไปใช้จ่ายอุปโภคบริโภคใน ครอบครัว เพื่อนำไปลงทุนประกอบการค้า เป็นต้น ดังนั้นในการพิจารณาและการอนุมัติ สินเชื่อจึงเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายในการให้สินเชื่อ ในขั้นตอนการพิจารณาและการอนุมัตินี้มี รายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1การกำหนดคุณสมบัติของผู้ขอู้ ธนาคารจะกำหนดคุณสมบัติของผู้ขอู้ โดยจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการทำนิติกรรม ตามที่กฎหมายกำหนด ต้องมีอายุ 20 ปี

บริบูรณ์ และ จะต้องไม่เป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ ซึ่งจะไม่สามารถทำนิติกรรมสัญญาการกู้ยืมได้ เป็นผู้มีอาชีพมีรายได้ประจำ หรือมีความสามารถในการชำระหนี้ได้ มีวัตถุประสงค์ในการกู้ที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย หรือศีลธรรมอันดี และจะต้องไม่เป็นผู้ที่มีภาระหนี้สินล้นพ้นตัวจนไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ ซึ่งในปัจจุบันสามารถตรวจสอบข้อมูลจากบริษัท ข้อมูลเครดิตไทย จำกัด ได้ทำให้ทราบได้ว่าผู้กู้มีประวัติการติดต่อกับสินเชื่อที่ไหนบ้าง มีประวัติการชำระเป็นอย่างไร เป็นหนี้ค้างชำระหรือไม่

2.2 อำนาจในการอนุมัติสินเชื่อ ในการอนุมัติสินเชื่อ ธนาคารจะกำหนดนโยบายมาอย่างชัดเจน ในเรื่องของอนุมัติสินเชื่อเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติกันทั่วทุกสาขา ทำให้พนักงานของธนาคารและผู้ที่มีอำนาจอนุมัติตามนโยบายของธนาคารสามารถเกิดความเข้าใจ และดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ และอำนาจในการอนุมัติสินเชื่อ จะกำหนดตามลำดับสายการบังคับบัญชา เช่น

- คณะกรรมการสินเชื่อสาขา วงเงินอนุมัติ 1 ล้านบาท
- คณะกรรมการสินเชื่อเขต วงเงินอนุมัติ 2 ล้านบาท
- คณะกรรมการสินเชื่อภาค วงเงินอนุมัติ 5 ล้านบาท

ซึ่งในแต่ละคณะกรรมการสินเชื่อ ดังกล่าวข้างต้นนั้น ธนาคารจะกำหนดวงเงินในการอนุมัติสินเชื่อ หรือ การอนุมัติในเงื่อนไขอื่น ๆ ขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจในช่วง ๆ นั้น และผลการดำเนินงานของธนาคารมาประกอบกัน อีกทั้งเป็นการพิจารณาถ่วงถ่วงเพื่อลดความเสี่ยงในการปล่อยสินเชื่อ เนื่องจากวงเงินที่ให้กู้ยืมนั้น ถ้ามีวงเงินให้กู้ที่สูงเพิ่มมากขึ้น ความเสี่ยงก็ย่อมเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

2.3 การกำหนดวิธีการสินเชื่อ ในส่วนของการกำหนดวิธีการสินเชื่อ จะพิจารณาในเรื่องเกี่ยวกับเอกสารต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดทำนิติกรรมสัญญา เช่น รายงานการวิเคราะห์สินเชื่อ สัญญาผู้เพื่อการค้า สัญญาผู้อุปโภคบริโภค สัญญาค้ำประกัน สัญญาจ้างong หนังสือยินยอมให้ทำนิติกรรมสัญญา หนังสือรับสภาพหนี้ หนังสือติดตามทวงถามหนี้ ฯลฯ ซึ่งเอกสารดังกล่าวเหล่านี้ ต้องมีข้อความ เงื่อนไข ที่มีความสมบูรณ์ ชัดเจน และมีการปรับเปลี่ยนตามสภาพเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี ที่เปลี่ยนไปมีความซับซ้อนมากขึ้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการมีเอกสารที่มีความทันสมัย มีความถูกต้อง ตามหลักการทำนิติกรรมสัญญา และตามหลักกฎหมาย

2.4 การกำหนดนโยบายการชำระหนี้ ในการชำระหนี้จากลูกหนี้ นั้น ธนาคารจะต้องพิจารณาถึงความสามารถในการหารายได้ ความสามารถในการชำระหนี้ และระยะเวลา

ในการชำระหนี้ให้มีความเหมาะสม เพื่อให้ลูกหนี้สามารถชำระหนี้ได้โดยไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย

2.5 การกำหนดประเภทสินเชื่อ ในการพิจารณาสินเชื่อนั้น จะต้องจำแนกประเภทสินเชื่อโดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของผู้กู้ และการนำเงินที่กู้ยืมไปใช้ เนื่องจากสินเชื่อแต่ละประเภทย่อมมีความแตกต่างกัน และมีความเสี่ยงต่างกันด้วย ในการกำหนดประเภทสินเชื่อจึงเป็นการกระจายความเสี่ยงและยังเป็นทางเลือกในการบริการให้มีความหลากหลาย เป็นช่องทางในการให้ผู้กู้ได้ใช้บริการสินเชื่อที่ตรงต่อความต้องการ

2.6 การกำหนดวงเงินและเงื่อนไข ธนาคารจะจัดให้มีวงเงินที่ให้ผู้กู้และเงื่อนไขต่าง ๆ ตามลักษณะการลงทุนของผู้กู้ว่าการลงทุนใช้เงินมากขนาดไหน และคู่ถึงผลจากการลงทุนว่า รายได้เกิดจากการลงทุนมีผลตอบแทนเท่าไร พิจารณารiskภัยของลูกหนี้ด้วย

2.7 การกำหนดอัตราดอกเบี้ย การกู้ยืมของผู้กู้ โดยทั่วไป ธนาคารจะพิจารณาถึงความเสี่ยงตาม คุณสมบัติของผู้กู้ อาชีพ รายได้ วงเงินที่ขอกู้ ระยะเวลาในการชำระหนี้ ถ้าธนาคารพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้กู้มีความเสี่ยงสูงก็จะกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงกว่า ผู้กู้ที่มีความเสี่ยงต่ำ

2.8 การกำหนดหลักประกัน ในการพิจารณาสินเชื่อนั้นจะต้องพิจารณาถึงความสามารถในการชำระหนี้มาก่อนเป็นอันดับแรก เนื่องจากผู้กู้ที่มีความสามารถชำระหนี้ดี ย่อมมีความปลอดภัยสูง มีความเสี่ยงต่ำ หลังจากนั้นจึงมาพิจารณาในเรื่องของหลักประกันมาพิจารณาร่วมกัน หลักประกันที่จะรับพิจารณานี้ เจ้าหน้าที่สินเชื่อจะต้องพิจารณาถึงความน่าเชื่อถือ และมูลค่าของหลักประกันมีมูลค่าคุ้มมูลหนี้

2.9 การกำหนดระบบงานการให้สินเชื่อ ธนาคารจะกำหนดถึงขอบเขตอำนาจหน้าที่ของแต่ละกลุ่มให้มีความชัดเจน มีการประสานงาน มีการทำงานร่วมกัน ระยะเวลาในการให้บริการที่มีความเหมาะสมรวดเร็วตามลักษณะประเภทสินเชื่อที่ขอกู้

3. การประเมินผลและติดตามดูแลสินเชื่อ

เมื่อธนาคารได้ดำเนินการพิจารณาและอนุมัติให้ผู้กู้แก่ลูกหนี้ไปแล้ว ก็จะมีการติดตามดูแลว่าลูกหนี้สินเชื่อ มีการผ่อนส่งชำระหนี้ต่อธนาคารเป็นอย่างไรบ้าง มีการส่งชำระสม่ำเสมอหรือไม่ หรือส่งเงินงวดชำระได้มากกว่าเงินงวดที่ส่งชำระ แสดงว่าความสามารถในการหารายได้ อยู่ในเกณฑ์ดี ก็สามารถประเมินผลได้ว่าลูกหนี้ที่ส่งชำระดี ไม่มีหนี้ค้าง ไม่มีประวัติผิดนัด จัดอยู่ในกลุ่มลูกหนี้ประเภทชั้นดี ถ้าในอนาคตกิจการมีผลประกอบการดี มีการขยายกิจการ ก็จะ

สามารถต่อยอด ขอสินเชื่อเพิ่มจากธนาคารได้ จะเป็นการรักษารฐานลูกค้าของธนาคารที่เป็นลูกค้าชั้นดีให้อยู่ใช้บริการต่อไปได้ แต่ในทางตรงกันข้ามหากลูกหนี้ มีปัญหาไม่สามารถส่งชำระได้อย่างสม่ำเสมอ เป็นหนี้เสียของธนาคาร ธนาคารจำเป็นต้องเข้าไปให้ความช่วยเหลือและพิจารณาสอบถามถึงปัญหา สาเหตุในการชำระหนี้ ของลูกหนี้ที่ความสามารถชำระหนี้ลดลง เป็นเพราะสาเหตุใด เพื่อจักได้หาแนวทางในการแก้ไข ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ซึ่งเป็นความช่วยเหลือที่หากลูกหนี้ได้โอกาสอันดีจากธนาคาร ก็สามารถอาจฟื้นฟูแก้ไขหนี้ได้ เนื่องจากลูกหนี้ที่เป็นหนี้ค้าง อาจประสบปัญหาวิกฤต ในช่วง ๆ หนึ่งเท่านั้น จึงยังสามารถที่จะแก้ไขปรับปรุงหนี้ได้

4.การแก้ไขหนี้ค้างชำระ

ในการแก้ไขหนี้ค้างชำระ ธนาคารควรกำหนดเป็นนโยบาย เนื่องจากกรณีที่หนี้ค้างชำระ ส่งผลให้ธนาคารต้องตั้งทุนสำรองหนี้สูญตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ถ้าเป็นหนี้ค้างชำระ 3 เดือนขึ้นไป ต้องสำรองหนี้สูญ 100%

ดังนั้น ความสำคัญของการมีนโยบายการแก้ไขหนี้ มีประโยชน์ดังนี้

- นโยบายการแก้ไขหนี้ ต้องเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายการให้สินเชื่อ
- การบริหารหนี้คือคุณภาพ เป็นการบริหารความสามารถในการทำกำไรส่วนหนึ่งของธนาคาร

- ลักษณะนโยบายการแก้ไขหนี้ที่ดีต้องครอบคลุมในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- นโยบายนั้นต้องสอดคล้องกับกลยุทธ์หลักของธนาคาร
- ต้องระบุเป้าหมายของการลดหนี้ และระดับของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สูงสุดที่

ธนาคารยอมรับได้

- การจัดองค์การ การบริหาร การบังคับบัญชา การตัดสินใจ การฝึกอบรมเรียนรู้
- ขอบเขตอำนาจหน้าที่ในการตัดส่วนสูญเสีย (Hair Cut)
- วิธีปฏิบัติ ระเบียบ ข้อบังคับ ในการแก้ไขหนี้
- แนวทางการปฏิบัติของผู้รับผิดชอบ การบริหารความเสี่ยง ผลตอบแทน
- การประเมินผลงาน ความดีความชอบ ความก้าวหน้า

ข้อมูลสินเชื่อธุรกิจ

เป็นข้อมูลสินเชื่อธุรกิจรายงานยอดคงเหลือ และ รายงานหนี้ค้างชำระ 3 เดือนขึ้นไป โดยการเก็บรวบรวมจากสถิติผลการดำเนินงานของธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบไปด้วย

1. ข้อมูลสินเชื่อธุรกิจ ของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 1 เป็นรายงานยอดเงินสินเชื่อคง ณ ไตรมาสที่ 1/49 2/49 3/49 4/49 และรายงานหนี้ค้างชำระ 3 เดือนขึ้นไป ณ ไตรมาสที่ 1/49 2/49 3/49 4/49

2. ข้อมูลสินเชื่อธุรกิจ ของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2 เป็นรายงานยอดเงินสินเชื่อคง ณ ไตรมาสที่ 1/49 2/49 3/49 4/49 และรายงานหนี้ค้างชำระ 3 เดือนขึ้นไป ณ ไตรมาสที่ 1/49 2/49 3/49 4/49

3. ข้อมูลสินเชื่อธุรกิจ ของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 1 และธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2 เป็นรายงานยอดเงินสินเชื่อคงเหลือ ณ ไตรมาสที่ 1/49 2/49 3/49 4/49 และรายงานหนี้ค้างชำระ 3 เดือนขึ้นไป ณ ไตรมาสที่ 1/49 2/49 3/49 4/49

4. ข้อมูลสินเชื่อธุรกิจ ของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 1 และธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2 เป็นรายงานยอดเงินสินเชื่อคงเหลือ ณ ไตรมาสที่ 4/48 4/49 และรายงานหนี้ค้างชำระ 3 เดือนขึ้นไป ณ ไตรมาสที่ 4/48 4/49

วิธีการให้สินเชื่อ

ในการศึกษาวิธีการดำเนินการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปได้ว่า โดยทั่วไปการให้สินเชื่อเพื่อประเมินความเสี่ยงมี 2 ประเภท คือ การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ และ การวิเคราะห์เชิงปริมาณ

1.การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยอาศัยหลักเกณฑ์ที่เรียกว่า 6 C'S Policy และหลักเกณฑ์ที่เรียกว่า 5 P'S Policy ได้แก่

6 C'S Policy		5 P'S Policy	
Character	ประวัติของผู้กู้	People	ผู้ขอกู้
Capacity	ความสามารถหารายได้	Purpose	วัตถุประสงค์ของการกู้
Capital	เงินทุน	Payment	การชำระหนี้
Collateral	หลักประกัน	Prospective	อนาคตของผู้กู้
Condition	ภาวะเศรษฐกิจ	Protection	การป้องกันความเสี่ยง
Country	ประเทศ		

2.การวิเคราะห์เชิงปริมาณ

การวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยทั่วไปเป็นการนำงบการเงินของกิจการ ซึ่งมีประโยชน์สำคัญในการวิเคราะห์ถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ว่าเป็นอย่างไร ฐานะการเงินของกิจการมีความมั่นคงทางการเงินหรือไม่ ซึ่งงบการเงินที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์เชิงปริมาณ คือ งบดุล และ งบกำไรขาดทุน วิธีวิเคราะห์งบการเงิน ได้แก่ การวิเคราะห์อัตราร้อยละ (Percentage Analysis) และ การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Ratio Analysis)

การวิเคราะห์อัตราร้อยละ (Percentage Analysis)	การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Ratio Analysis)
<p>1.การวิเคราะห์แนวนอน (Horizontal Analysis) มี 2 วิธี คือ</p> <p>1.1 การวิเคราะห์งบการเงิน โดยเปรียบเทียบตัวเลขในงบการเงินตั้งแต่ 2 งวดบัญชีขึ้นไปโดยใช้ตัวเลขในงบการเงินของงวดใดงวดหนึ่งเป็นปีฐานในการคำนวณ ผลต่างระหว่างตัวเลขในปีปัจจุบันกับตัวเลขปีฐานจะถูกแปลงให้อยู่ในรูปอัตราร้อยละ โดยหารผลต่างระหว่างด้วยตัวเลขของปีฐาน</p> <p>1.2 การเปรียบเทียบข้อมูลในงบการเงินของงวดใดงวดหนึ่งกับงวดก่อนหน้านั้นโดยตรง</p> <p>2.การวิเคราะห์แนวตั้ง (Vertical Analysis) คือ การเปรียบเทียบตัวเลขของแต่ละรายการกับตัวเลขยอดรวมในงบการเงินเดียวกัน</p>	<p>1.อัตราส่วนสภาพคล่องทางการเงิน(Liquidity Ratio) ได้แก่</p> <p>1.1อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio)</p> <p>1.2อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick)</p> <p>2.อัตราส่วนกิจกรรม (Activity Ratio) ได้แก่</p> <p>2.1อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover)</p> <p>2.2อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ (Accounts Receivable Turnover)</p> <p>2.3อัตราการหมุนเวียนของเจ้าหนี้ (Accounts Payable Turnover)</p> <p>2.4อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Asset Turnover)</p> <p>3.อัตราส่วนโครงสร้างเงินทุน (Leverage Ratios)</p> <p>3.1อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น(Debts to Shareholder Equity)</p> <p>3.2อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (Debts to Total Assets)</p> <p>3.3อัตราส่วนทำกำไรต่อดอกเบี้ยจ่าย (Times Interest Earned)</p> <p>4.อัตราส่วนความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratios)</p> <p>4.1อัตราผลตอบแทนต่อยอดขาย (Return or Profit Margin on Sale)</p> <p>4.2อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม(Rate of Return on Total Assets)</p> <p>4.3อัตราผลตอบแทนต่อส่วนเจ้าของหรือส่วนของผู้ถือหุ้น (Rate of Return on Shareholder' Equity)</p>

ในการดำเนินการวิเคราะห์สินเชื่อ เมื่อลูกค้ามาติดต่อยื่นคำขอู้ พนักงานสินเชื่อควรที่จะพิจารณาคำขอสินเชื่อของลูกค้า และจะต้องใช้เวลาในการพิจารณาอย่างเหมาะสม จะต้องได้ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับตัวลูกค้า วัตถุประสงค์ในการขอู้ คุณสมบัติ ความสามารถในการหารายได้

หลักประกันที่ใช้ในการค้าประกัน ประวัติการติดต่อทางการเงิน / สินเชื่อที่ผ่านมา เพราะข้อมูลเหล่านี้เมื่อได้มาแล้ว ก็จะส่งผลให้ในการวิเคราะห์เชิงคุณภาพและการเชิงปริมาณมีความเสี่ยงลดลง โอกาสที่ลูกค้าจะเป็นหนี้ NPLs ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แก่ธนาคารได้

การค้นหาสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการให้สินเชื่อธุรกิจของธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การค้นหาสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการให้สินเชื่อธุรกิจของธนาคารออมสิน โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหาร พนักงานสินเชื่อ ลูกค้า ฯลฯ และในการวิเคราะห์สินเชื่อของธนาคารออมสิน ได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพและการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ซึ่งทั้ง 2 วิธีนี้ เมื่อพนักงานสินเชื่อได้พิจารณาและทำการวิเคราะห์แล้ว ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ตามทฤษฎี ไม่ควรสรุปในทันทีและพิจารณาอนุมัติให้สินเชื่อ อาจทำให้เกิดปัญหาได้ ดังต่อไปนี้

1.การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลมา เพื่อใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของลูกค้า รวมถึงโครงการที่จะขอสินเชื่อ จะต้องทราบประวัติของผู้กู้ ผลการดำเนินงานของกิจการ การบริหารกิจการ ข้อมูลเหล่านี้ไม่สามารถวัดเป็นตัวเลขได้อย่างชัดเจน แต่เป็นการตัดสินใจ โดยใช้ความรู้สึก ประสบการณ์ของพนักงานสินเชื่อ ดังนั้นถ้าพนักงานที่ขาดประสบการณ์ อาจตัดสินใจผิดพลาดได้ ข้อมูลเชิงคุณภาพที่สำคัญ ได้แก่

- ผู้กู้ มีความสนใจและตั้งใจในการประกอบธุรกิจมากน้อยเพียงใด ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญมาก ถ้าผู้บริหารขาดความสนใจไม่มีความรอบรู้ในธุรกิจแล้ว ก็จะทำให้ธุรกิจนั้น มีผลประกอบการที่อาจขาดทุน ทำให้ไม่สามารถผ่อนชำระหนี้คืนธนาคารได้

- แนวความคิดทางการตลาด ผู้กู้ จะต้องมีความรู้ในทางการตลาดในด้านต่าง ๆ บ้าง เช่น คิวผลิตภัณฑ์ สินค้า ราคาขาย ช่องทางการจัดจำหน่าย เพื่อนำมาใช้ในการส่งเสริมการขาย ทำให้ยอดขายเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น

- ผู้กู้ มีการบริหารงานอย่างไร มีความสามารถในการวางแผนธุรกิจ และการควบคุมการดำเนินธุรกิจได้มากน้อยเพียงใด ถ้าการบริหารงานไม่มีแบบแผนงานชัดเจน การประสานงานทั้งภายในและภายนอกมีปัญหาและไม่มีการแก้ไข พนักงานสินเชื่อควรหลีกเลี่ยงในธุรกิจที่มีลักษณะดังกล่าวนี้

- ผลงานในปัจจุบันและแผนงานในอนาคต พนักงานสินเชื่อควรวิเคราะห์ดูว่า ผลงานในปัจจุบันที่ผ่านมาว่าเป็นอย่างไรบ้าง มีความก้าวหน้าเพียงใด ความมีชื่อเสียงในแวด

วงการค้าเป็นที่น่าเชื่อถือหรือไม่ มีแผนงานในอนาคต อย่างไร มีการขยายการเติบโตทางธุรกิจหรือไม่

2.การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นข้อมูลที่เป็นตัวเลข ที่รวบรวมมาเพื่อวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน และผลประกอบการของผู้ขอู้ ทั้งในอดีตที่ผ่านมา ในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต โดยเฉพาะงบดุลและงบกำไรขาดทุน รวมถึงการประมาณการในอนาคต แต่ถ้าเป็นกรณีที่เป็นโครงการใหม่ ก็อาจไม่จำเป็นต้องวิเคราะห์งบการเงินในอดีตที่ผ่านมา เพราะเป็นโครงการที่เพิ่งเริ่มเปิดดำเนินการ โดยทั่วไปในทางทฤษฎีแล้ว การนำงบการเงินมาใช้ในการวิเคราะห์สินเชื่อ ควรย้อนหลัง 3 - 5 ปี และในการพิจารณาวิเคราะห์งบดุลและงบกำไรขาดทุน ควรพิจารณาสิ่งต่อไปนี้เพิ่มเติม เช่น

- ความเห็นของผู้สอบบัญชี
- ใช้หลักการบัญชีที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปหรือไม่ และ ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับปีก่อนหรือไม่
- ผู้สอบบัญชี มีชื่อเสียง ความน่าเชื่อถือ หรือไม่
- งบกำไรขาดทุนมีกำไรหรือไม่ ถ้าไม่มีกำไรก็ไม่สมควรพิจารณา เพราะกิจการที่ประสบปัญหาขาดทุนย่อมมีความเสี่ยงสูง

บทที่ 5

ผลการศึกษา

หลังจากที่ได้รวบรวมเก็บข้อมูลทุกข้อมูมิ ได้แล้วก็จะนำมาศึกษาโดยใช้แนวคิด วรรณกรรม และทฤษฎีการวิเคราะห์สินเชื่อในบทที่ 3 มาดำเนินการศึกษา ก็จะทำให้ทราบถึงผลการศึกษาได้ว่าเป็นอย่างไร สำหรับในบทที่ 5 นี้ ได้แบ่งออกเป็นหัวข้อที่จะทำการศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.วิธีการที่ใช้ในการจัดการสินเชื่อกิจของธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แบ่งออกได้เป็นดังนี้

1.1 ข้อมูลสินเชื่อกิจกองเหลือของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 1 ได้แก่

- ข้อมูลสินเชื่อกิจกองเหลือ ณ ไตรมาส 4/48 1/49 2/49 3/49 4/49

- ข้อมูลผลต่างสินเชื่อกิจกองเหลือ ณ ไตรมาส 4/48 กับไตรมาส 4/49

1.2 ข้อมูลหนี้ค้างชำระสินเชื่อกิจ 3 เดือนขึ้นไป ของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 1 ได้แก่

- ข้อมูลหนี้ค้างชำระสินเชื่อกิจ ณ ไตรมาส 4/48 1/49 2/49 3/49 4/49

- ข้อมูลผลต่างหนี้ค้างชำระสินเชื่อกิจ ณ ไตรมาส 4/48 4/49

1.3 ข้อมูลสินเชื่อกิจกองเหลือของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2 ได้แก่

- ข้อมูลสินเชื่อกิจกองเหลือ ณ ไตรมาส 4/48 1/49 2/49 3/49 4/49

- ข้อมูลผลต่างสินเชื่อกิจกองเหลือ ณ ไตรมาส 4/48 กับไตรมาส 4/49

1.4 ข้อมูลหนี้ค้างชำระสินเชื่อกิจ 3 เดือนขึ้นไป ของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2 ได้แก่

- ข้อมูลหนี้ค้างชำระสินเชื่อกิจ ณ ไตรมาส 4/48 1/49 2/49 3/49 4/49

- ข้อมูลผลต่างหนี้ค้างชำระสินเชื่อกิจ ณ ไตรมาส 4/48 กับไตรมาส 4/49

1.5 ข้อมูลสินเชื่อกิจกองเหลือของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 1 และธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2 ได้แก่

- ข้อมูลสินเชื่อกิจกองเหลือ ณ ไตรมาส 4/48 กับไตรมาส 4/49

1.6 ข้อมูลหนี้ค้างชำระสินเชื่อกิจ 3 เดือนขึ้นไป ของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 1 และธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2 ได้แก่

- ข้อมูลหนี้ค้างชำระสินเชื่อกิจ ณ ไตรมาส 4/48 กับไตรมาส 4/49

2.นโยบายการจัดการสินเชื่อ

3.ปัญหาและอุปสรรค

วิธีการที่ใช้ในการจัดการสินเชื่อบริการของธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1. รายงานยอดคงเหลือสินเชื่อบริการของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 1

ตารางที่ 5.1 ข้อมูลสินเชื่อบริการคงเหลือ ณ ไตรมาส 4/48 1/49 2/49 3/49 4/49

ที่	สาขา	ไตรมาส 4/48		ไตรมาส 1/49		ไตรมาส 2/49		ไตรมาส 3/49		ไตรมาส 4/49	
		ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน
1	คลองสวนพูน	164	59,837,270.71	164	67,126,683.15	159	64,547,553.07	155	62,903,940.48	126	64,427,905.21
2	ท่าเรือ(อช.)	90	22,454,808.66	85	21,488,948.54	86	23,656,405.01	88	24,620,294.21	90	25,895,371.90
3	ภาษี	19	2,522,227.42	19	2,925,319.99	19	2,790,674.28	18	2,721,295.74	19	5,359,407.06
4	อุทัย	54	35,083,043.30	53	35,856,364.29	52	34,373,995.11	51	34,798,863.50	51	34,334,616.20
5	บางปะอิน	83	68,573,964.47	80	68,480,812.85	79	69,888,278.79	80	69,210,966.88	81	67,928,070.07
6	นครหลวง	67	20,990,886.38	68	21,595,119.12	69	21,511,976.58	73	22,052,233.23	71	20,888,340.99
7	วังน้อย	90	86,485,446.01	92	93,447,345.16	105	87,649,727.67	95	95,088,196.07	100	97,994,255.87
8	ประตูน้ำ	114	61,857,996.22	114	65,054,208.02	115	70,197,914.56	118	69,137,765.88	116	70,455,654.07
รวมเขตอยุธยา 1		681	357,805,643.17	675	375,974,801.12	684	374,616,525.07	678	380,533,555.99	654	387,283,621.37

ตารางที่ 5.2 ข้อมูลผลต่างสินเชื่อบริการคงเหลือ ไตรมาส 4/48 กับ ไตรมาส 4/49

ที่	สาขา	ไตรมาส 4/48		ไตรมาส 4/49		ผลต่าง เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
		ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน
1	คลองสวนพูน	164	59,837,270.71	126	64,427,905.21	-38	4,590,634.50
2	ท่าเรือ(อช.)	90	22,454,808.66	90	25,895,371.90	0	3,440,563.24
3	ภาษี	19	2,522,227.42	19	5,359,407.06	0	2,837,179.64
4	อุทัย	54	35,083,043.30	51	34,334,616.20	-3	-748,427.10
5	บางปะอิน	83	68,573,964.47	81	67,928,070.07	-2	-645,894.40
6	นครหลวง	67	20,990,886.38	71	20,888,340.99	4	-102,545.39
7	วังน้อย	90	86,485,446.01	100	97,994,255.87	10	11,508,809.86
8	ประตูน้ำพระอินทร์	114	61,857,996.22	116	70,455,654.07	2	8,597,657.85
รวมเขตอยุธยา 1		681	357,805,643.17	654	387,283,621.37	-27	29,477,978.20

เมื่อพิจารณารายงานยอดคงเหลือสินเชื่อบริการของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 1 พบว่า สินเชื่อบริการยอดคงเหลือโดยรวมเพิ่มขึ้น 29,477,978.20 บาท ในจำนวนนี้มีสินเชื่อบริการยอดคงเหลือเพิ่มขึ้นจำนวน 5 หน่วยงาน โดยมีสาขาวังน้อยเพิ่มขึ้นมากที่สุดจำนวน 11,508,809.86 บาท รองลงมาได้แก่ สาขาประตูน้ำพระอินทร์ จำนวน 8,597,657.85 บาท ในขณะที่สินเชื่อบริการยอดคงเหลือลดลงมีจำนวน 3 หน่วยงาน โดยมีสาขาอุทัยลดลงมากที่สุด จำนวน 748,427.10 บาท รองลงมา ได้แก่สาขาบางปะอิน จำนวน 645,894.40 บาท

2. รายงานหนี้ค้ำชำระสินเชื่อบุคคล 3 เดือนขึ้นไปของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา
ตารางที่ 5.3 ข้อมูลหนี้ค้ำชำระสินเชื่อบุคคล ณ ไตรมาส 4/48 1/49 2/49 3/49 4/49

ที่	สาขา	ไตรมาส 4/48		ไตรมาส 1/49		ไตรมาส 2/49		ไตรมาส 3/49		ไตรมาส 4/49	
		ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน
1	คลองสวนพุด	11	2,048,663.73	11	1,997,199.03	16	2,179,978.19	15	1,171,234.10	19	1,321,119.32
2	ท่าเรือ(อช.)	1	275,189.71	4	483,150.26	6	633,093.08	5	331,403.63	1	10,142.83
3	ภาษี	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	12,894.73	0	0.00
4	อุทัย	5	308,414.26	8	454,619.96	8	445,579.24	9	564,504.84	8	508,644.51
5	บางปะอิน	1	7,690.70	1	29,633.01	1	29,633.01	2	1,434,415.66	1	29,633.01
6	นครหลวง	1	77,728.87	1	77,728.87	3	202,766.75	4	408,537.47	4	406,118.64
7	วังน้อย	0	0.00	0	0.00	1	1,714,090.50	2	1,790,789.94	1	1,714,090.50
8	ประตูน้ำ	14	800,985.57	18	993,740.57	22	1,142,328.73	21	1,193,587.04	14	610,484.80
รวมเขตอยุธยา 1		33	3,518,672.84	43	4,036,071.70	57	6,347,469.50	59	6,907,367.41	48	4,600,233.61

ตารางที่ 5.4 ข้อมูลผลต่างหนี้ค้ำชำระสินเชื่อบุคคล ณ ไตรมาส 4/48 กับ ไตรมาส 4/49

ที่	สาขา	ไตรมาส 4/48		ไตรมาส 4/49		ผลต่างเพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
		ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน
1	คลองสวนพุด	11	2,048,663.73	19	1,321,119.32	8	-727,544.41
2	ท่าเรือ(อช.)	1	275,189.71	1	10,142.83	0	-265,046.88
3	ภาษี	0	0.00	0	0.00	0	0.00
4	อุทัย	5	308,414.26	8	508,644.51	3	200,230.25
5	บางปะอิน	1	7,690.70	1	29,633.01	0	21,942.31
6	นครหลวง	1	77,728.87	4	406,118.64	3	328,389.77
7	วังน้อย	0	0.00	1	1,714,090.50	1	1,714,090.50
8	ประตูน้ำพระอินทร์	14	800,985.57	14	610,484.80	0	-190,500.77
รวมเขตอยุธยา 1		33	3,518,672.84	48	4,600,233.61	15	1,081,560.77

เมื่อพิจารณารายงานยอดหนี้ค้ำชำระสินเชื่อบุคคล 3 เดือนขึ้นไปของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 1 พบว่า หนี้ค้ำชำระมียอดคงเหลือโดยรวมเพิ่มขึ้น 1,081,560.77 บาทในจำนวนนี้มีหนี้ค้ำชำระที่ยอดคงเหลือเพิ่มขึ้นจำนวน 4 หน่วยงาน โดยมีสาขาวังน้อยเพิ่มขึ้นมากที่สุดจำนวน 1,714,090.50บาท รองลงมาได้แก่ สาขานครหลวง จำนวน 328,389.77บาท ในขณะที่หนี้ค้ำชำระที่มียอดคงเหลือลดลงมีจำนวน 3 หน่วยงาน โดยมีสาขาคองสวนพุดลดลงมากที่สุด จำนวน 727,544.41บาท รองลงมา ได้แก่สาขาท่าเรือ(อช.) จำนวน 265,046.88บาท และในขณะเดียวกันหน่วยงานที่ไม่มีหนี้ค้ำชำระ มี 1 หน่วยงาน คือ สาขาภาษี

3. รายงานยอดคงเหลือสินเชื่อบริการของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2

ตารางที่ 5.5 ข้อมูลสินเชื่อบริการคงเหลือ ณ ไตรมาส 4/48 1/49 2/49 3/49 4/49

ที่	สาขา	ไตรมาส 4/48		ไตรมาส 1/49		ไตรมาส 2/49		ไตรมาส 3/49		ไตรมาส 4/49	
		ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน
1	เจ้าพรหม	93	65,398,009.23	93	68,413,249.18	96	73,401,859.89	93	77,962,784.00	92	75,831,494.82
2	อยุธยา	108	64,198,287.38	112	69,753,923.77	122	79,504,853.95	130	82,388,221.99	136	85,856,488.97
3	เสนา	44	17,907,723.53	47	19,312,285.37	53	24,334,369.12	53	25,256,379.88	53	23,372,662.01
4	ผักไห่	37	22,272,031.15	37	22,990,940.39	41	24,444,136.04	46	25,584,619.82	48	26,335,017.24
5	บ้านแพรก	219	48,444,234.19	221	48,015,861.47	218	47,410,029.83	221	47,682,824.58	227	53,770,606.15
6	มหาราช	45	16,322,800.59	47	16,336,863.01	52	16,986,622.61	51	16,505,769.69	52	16,976,534.89
7	บางปะหัน	24	18,195,342.00	27	22,243,627.91	28	23,851,106.13	29	27,355,864.96	29	32,256,915.72
8	ลาดบัวหลวง	100	32,816,809.21	104	34,026,425.59	109	38,693,495.28	111	38,780,832.06	108	38,537,395.75
รวมเขตอยุธยา 2		670	285,555,237.28	688	301,093,176.69	719	328,626,472.85	734	341,517,296.98	745	352,937,115.55

ตารางที่ 5.6 ข้อมูลผลต่างสินเชื่อบริการคงเหลือ ไตรมาส 4/48 กับ ไตรมาส 4/49

ที่	สาขา	ไตรมาส 4/48		ไตรมาส 4/49		ผลต่างเพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
		ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน
1	เจ้าพรหม	93	65,398,009.23	92	75,831,494.82	-1	10,433,485.59
2	อยุธยา	108	64,198,287.38	136	85,856,488.97	28	21,658,201.59
3	เสนา	44	17,907,723.53	53	23,372,662.01	9	5,464,938.48
4	ผักไห่	37	22,272,031.15	48	26,335,017.24	11	4,062,986.09
5	บ้านแพรก	219	48,444,234.19	227	53,770,606.15	8	5,326,371.96
6	มหาราช	45	16,322,800.59	52	16,976,534.89	7	653,734.30
7	บางปะหัน	24	18,195,342.00	29	32,256,915.72	5	14,061,573.72
8	ลาดบัวหลวง	100	32,816,809.21	108	38,537,395.75	8	5,720,586.54
รวมเขตอยุธยา 1		670	285,555,237.28	745	352,937,115.55	75	67,381,878.27

เมื่อพิจารณารายงานยอดคงเหลือสินเชื่อบริการของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2 พบว่า สินเชื่อบริการคงเหลือโดยรวมเพิ่มขึ้น 67,381,878.27บาท ในจำนวนนี้มีสินเชื่อบริการคงเหลือเพิ่มขึ้นจำนวน 8 หน่วยงาน โดยมีสาขาอยุธยาเพิ่มขึ้นมากที่สุดจำนวน 21,658,204.59บาท รองลงมาได้แก่ สาขาบางปะหัน จำนวน 14,061,573.72บาท อันดับสามได้แก่ สาขาคลองสวนพลู จำนวน 10,433,485.59 บาท ในขณะที่สินเชื่อบริการคงเหลือลดลงไม่มีหน่วยงานไหนมียอดสินเชื่อบริการคงเหลือลดลงเลย

4. รายงานหนี้ค้ำชำระดินเชือธุรกิจ 3เดือนขึ้นไปของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2
 ตารางที่ 5.7 ข้อมูลหนี้ค้ำชำระดินเชือธุรกิจ ณ ไตรมาส 4/48 1/49 2/49 3/49 4/49

ที่	สาขา	ไตรมาส 4/48		ไตรมาส 1/49		ไตรมาส 2/49		ไตรมาส 3/49		ไตรมาส 4/49	
		ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน
1	เจ้าพรหม	6	575,999.03	8	2,024,864.02	10	2,525,402.50	9	2,506,715.29	7	1,015,904.66
2	อชุธยา	11	1,712,758.39	12	1,746,913.27	14	2,208,484.48	16	2,248,178.86	18	2,381,225.12
3	เสนา	0	0.00	0	0.00	1	200,976.60	0	0.00	0	0.00
4	ผักไห่	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
5	บ้านแพรก	4	306,130.28	11	703,958.90	11	611,755.86	21	2,039,785.04	23	2,369,025.32
6	มหาราช	5	512,759.35	7	1,092,111.57	8	1,167,004.99	7	1,121,813.58	8	1,205,588.75
7	บางปะหัน	0	0.00	0	0.00	1	84,044.45	2	141,259.41	2	139,254.46
8	ลาดบัวหลวง	2	118,788.53	2	118,788.53	3	279,065.66	3	279,065.66	4	486,626.74
รวมเขตอชุธยา 2		28	3,226,435.58	40	5,686,636.29	48	7,076,734.54	58	8,336,817.84	62	7,597,625.05

ตารางที่ 5.8 ข้อมูลผลต่างหนี้ค้ำชำระดินเชือธุรกิจ ณ ไตรมาส 4/48 กับ ไตรมาส 4/49

ที่	สาขา	ไตรมาส 4/48		ไตรมาส 4/49		ผลต่างเพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
		ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน
1	เจ้าพรหม	6	575,999.03	7	1,015,904.66	1	439,905.63
2	อชุธยา	11	1,712,758.39	18	2,381,225.12	7	668,466.73
3	เสนา	0	0.00	0	0.00	0	0.00
4	ผักไห่	0	0.00	0	0.00	0	0.00
5	บ้านแพรก	4	306,130.28	23	2,369,025.32	19	2,062,895.04
6	มหาราช	5	512,759.35	8	1,205,588.75	3	692,829.40
7	บางปะหัน	0	0.00	2	139,254.46	2	139,254.46
8	ลาดบัวหลวง	2	118,788.53	4	486,626.74	2	367,838.21
รวมเขตอชุธยา 2		28	3,226,435.58	62	7,597,625.05	34	4,371,189.47

เมื่อพิจารณารายงานยอดหนี้ค้ำชำระดินเชือธุรกิจ3เดือนขึ้นไปของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2 พบว่า หนี้ค้ำชำระมียอดคงเหลือโดยรวมเพิ่มขึ้น 4,371,189.47บาท และมีหนี้ค้ำชำระเพิ่มขึ้นจำนวน 6 หน่วยงาน โดยมีสาขาบ้านแพรกเพิ่มขึ้นมากที่สุดจำนวน 2,062,895.04บาท รองลงมาได้แก่ สาขามหาราช จำนวน 692,829.40บาท ในขณะที่หน่วยงานที่ไม่มีหนี้ค้ำชำระเลย มีจำนวน 2 หน่วยงาน คือ สาขาเสนาและสาขาผักไห่

5. รายงานยอดคงเหลือสินเชื่อบริการของธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 1 และ
ธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2

ตารางที่ 5.9 ข้อมูลสินเชื่อบริการคงเหลือ ณ ไตรมาส 4/48 กับ ไตรมาส 4/49

ที่	สาขา	ไตรมาส 4/48		ไตรมาส 4/49		ผลต่างเพิ่มขึ้น(ลดลง)	
		ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน
1	คลองสวนพุด	164	59,837,270.71	126	64,427,905.21	-38	4,590,634.50
2	ท่าเรือ(อช.)	90	22,454,808.66	90	25,895,371.90	0	3,440,563.24
3	ภาชี	19	2,522,227.42	19	5,359,407.06	0	2,837,179.64
4	อุทัย	54	35,083,043.30	51	34,334,616.20	-3	-748,427.10
5	บางปะอิน	83	68,573,964.47	81	67,928,070.07	-2	-645,894.40
6	นครหลวง	67	20,990,886.38	71	20,888,340.99	4	-102,545.39
7	วังน้อย	90	86,485,446.01	100	97,994,255.87	10	11,508,809.86
8	ประตูน้ำพระ อินทร์	114	61,857,996.22	116	70,455,654.07	2	8,597,657.85
รวมเขตอยุธยา 1		681	357,805,643.17	654	387,283,621.37	-27	29,477,978.20
1	เจ้าพรหม	93	65,398,009.23	92	75,831,494.82	-1	10,433,485.59
2	อยุธยา	108	64,198,287.38	136	85,856,488.97	28	21,658,201.59
3	เสนา	44	17,907,723.53	53	23,372,662.01	9	5,464,938.48
4	ผักไห่	37	22,272,031.15	48	26,335,017.24	11	4,062,986.09
5	บ้านแพรก	219	48,444,234.19	227	53,770,606.15	8	5,326,371.96
6	มหาราช	45	16,322,800.59	52	16,976,534.89	7	653,734.30
7	บางปะหัน	24	18,195,342.00	29	32,256,915.72	5	14,061,573.72
8	ลาดบัวหลวง	100	32,816,809.21	108	38,537,395.75	8	5,720,586.54
รวมเขตอยุธยา 2		670	285,555,237.28	745	352,937,115.55	75	67,381,878.27

เมื่อพิจารณารายงานยอดคงเหลือสินเชื่อบริการระหว่างธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 1 และธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2 พบว่า สินเชื่อบริการโดยรวมเพิ่มขึ้น 29,477,978.20 บาท และ 67,381,878.27 บาท ตามลำดับ ในจำนวนนี้มีสินเชื่อบริการที่เพิ่มขึ้นจำนวน 13 หน่วยงาน โดยมีสาขาอยุธยาเพิ่มขึ้นมากที่สุดจำนวน 21,658,201.59 บาท รองลงมาได้แก่ สาขาบางปะหัน จำนวน 14,061,573.72 บาท ในขณะที่สินเชื่อบริการที่ลดลงมีจำนวน 3 หน่วยงาน โดยมีสาขาอุทัยลดลงมากที่สุด จำนวน 748,427.10 บาท รองลงมาได้แก่ สาขาบางปะอิน จำนวน 645,894.40 บาท

6.รายงานหนี้ค้างชำระสินเชื่อบุคคล 3 เดือนขึ้นไป ของธนาคารออมสินเขต
พระนครศรีอยุธยา 1 และธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2
ตารางที่ 5.10 ข้อมูลหนี้ค้างชำระสินเชื่อบุคคล ณ ไตรมาส 4/48 4/49

ที่	สาขา	ไตรมาส 4/48		ไตรมาส 4/49		ผลต่างเพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
		ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน
1	คลองสวนพลู	11	2,048,663.73	19	1,321,119.32	8	-727,544.41
2	ท่าเรือ(อย.)	1	275,189.71	1	10,142.83	0	-265,046.88
3	ภาชี	0	0.00	0	0.00	0	0.00
4	อุทัย	5	308,414.26	8	508,644.51	3	200,230.25
5	บางปะอิน	1	7,690.70	1	29,633.01	0	21,942.31
6	นครหลวง	1	77,728.87	4	406,118.64	3	328,389.77
7	วังน้อย	0	0.00	1	1,714,090.50	1	1,714,090.50
8	ประตูน้ำพระอินทร์	14	800,985.57	14	610,484.80	0	-190,500.77
รวมเขตอยุธยา 1		33	3,518,672.84	48	4,600,233.61	15	1,081,560.77
1	เจ้าพรหม	6	575,999.03	7	1,015,904.66	1	439,905.63
2	อยุธยา	11	1,712,758.39	18	2,381,225.12	7	668,466.73
3	เสนา	0	0.00	0	0.00	0	0.00
4	ผักไห่	0	0.00	0	0.00	0	0.00
5	บ้านแพรก	4	306,130.28	23	2,369,025.32	19	2,062,895.04
6	มหาราช	5	512,759.35	8	1,205,588.75	3	692,829.40
7	บางปะหัน	0	0.00	2	139,254.46	2	139,254.46
8	ลาดบัวหลวง	2	118,788.53	4	486,626.74	2	367,838.21
รวมเขตอยุธยา 2		28	3,226,435.58	62	7,597,625.05	34	4,371,189.47

เมื่อพิจารณารายงานหนี้ค้างชำระสินเชื่อบุคคลระหว่างธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 1 และธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2 พบว่า สินเชื่อบุคคลหนี้ค้างชำระคงเหลือโดยรวมเพิ่มขึ้น 1,081,560.77 บาท และ 4,371,189.47 บาท ตามลำดับ ในจำนวนนี้มีสินเชื่อบุคคลหนี้ค้างชำระเพิ่มขึ้นจำนวน 10 หน่วยงาน โดยมีสาขาบ้านแพรกเพิ่มขึ้นมากที่สุดจำนวน 2,062,895.04 บาท รองลงมาได้แก่ สาขาวังน้อย จำนวน 1,714,090.50บาท ในขณะที่สินเชื่อบุคคลหนี้ค้างชำระลดลงมีจำนวน 3 หน่วยงาน โดยมีสาขากองสวนพลูลดลงมากที่สุด จำนวน 727,544.41 บาท รองลงมาได้แก่สาขาท่าเรือ (อย.) จำนวน 265,046.88 บาท

เมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานจากรายงานสินเชื่อธุรกิจกองเหลือ ของธนาคารออมสินเขต พระนครศรีอยุธยา 1 และธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2 จะพบว่าสาขาที่มียอดสินเชื่อ ธุรกิจกองเหลือ สามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 สินเชื่อธุรกิจมียอดคงเหลือเพิ่มมากที่สุด มีจำนวน 5 สาขา ได้แก่ สาขาอยุธยา 21,658,201.59 บาท สาขาบางปะหัน 14,061,573.72 บาท สาขาวังน้อย 11,508,809.86 บาท สาขา เจ้าพรหม 10,433,485.59 บาท สาขาประตูน้ำพระอินทร์ 8,597,657.85 บาท

กลุ่มที่ 2 สินเชื่อธุรกิจมียอดคงเหลือเพิ่มปานกลาง หรือ เพิ่มน้อย มีจำนวน 8 สาขา ได้แก่ สาขาลาดบัวหลวง 5,720,586.54 บาท สาขาเสนา 5,464,938.48 บาท สาขาบ้านแพรก 5,326,371.96 บาท สาขาคลองสวนพลู 4,590,634.50 บาท สาขาผักไห่ 4,062,986.09 บาท สาขาท่าเรือ (อย.) 3,440,563.24 บาท สาขาภาชี 2,837,179.64 บาท และสาขามหาราช 653,734.30 บาท

กลุ่มที่ 3 สินเชื่อธุรกิจมียอดคงเหลือลดลง มีจำนวน 3 สาขา ได้แก่ สาขา อุทัย -748,427.10 บาท สาขาบางปะอิน -645,894.40 บาท สาขานครหลวง -102,545.39 บาท

เมื่อได้ทำการแบ่งกลุ่มจากรายงานสินเชื่อธุรกิจกองเหลือ เป็นจำนวน 3 กลุ่มแล้ว ขั้นตอนต่อไป จึงทำการวิเคราะห์ พิจารณา ถึงสาเหตุที่ทำให้สินเชื่อธุรกิจมียอดคงเหลือที่แตกต่างกัน มีดังนี้

กลุ่มที่ 1 มียอดสินเชื่อธุรกิจกองเหลือเพิ่มมากขึ้นเพราะ มีปัจจัยบวกทางด้านทำเลที่ตั้งของ สาขา ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในย่านชุมชน ย่านธุรกิจการค้า ทำให้สามารถเข้าถึงฐานลูกค้าสินเชื่อธุรกิจ ได้ดีกว่า รวมทั้งจำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานในสาขาก็มีจำนวนมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ เช่นกัน ประกอบกับ นโยบายเป้าหมายสินเชื่อ ที่มีมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ เป็นปัจจัยหลักค้ำทำให้จำเป็นต้องเพิ่ม ยอดสินเชื่อธุรกิจให้ได้ตามเป้าหมายตามที่ธนาคารกำหนดไว้

กลุ่มที่ 2 สาเหตุที่มียอดสินเชื่อธุรกิจกองเหลือเพิ่มขึ้นปานกลาง อันเนื่องมาจากทำเลที่ตั้ง ส่วนใหญ่ ตั้งอยู่ในธุรกิจการค้าขนาดกลาง จึงทำให้โอกาสในการขยายฐานลูกค้าสินเชื่อจึงทำได้ น้อยกว่ากลุ่มที่ 1 อีกทั้งเป้าหมายสินเชื่อที่ธนาคารกำหนดไว้ก็ไม่มากเท่ากับกลุ่มที่ 1 เช่นกัน

กลุ่มที่ 3 สาเหตุที่ยอดสินเชื่อธุรกิจกองเหลือไม่เพิ่มขึ้น แต่มียอดลดลง เนื่องจากทำเลที่ตั้ง ตั้งอยู่ในย่านธุรกิจขนาดเล็ก กลุ่มลูกค้าสินเชื่อธุรกิจที่เป็นเป้าหมาย โอกาสในการขยายฐานลูกค้า สินเชื่อธุรกิจจึงทำได้ค่อนข้างยาก สำหรับสาขาบางปะอินมียอดสินเชื่อธุรกิจกองเหลือลดลงนั้น อัน เนื่องมาจากในปี พ.ศ.2549 ที่ผ่านมามีลูกค้าได้ถอนเงินไปกู้ยืมเงินธนาคารพาณิชย์ สถาบัน การเงินอื่น เพราะอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำกว่าของธนาคารออมสิน จึงทำให้ยอดสินเชื่อธุรกิจลดลง

สำหรับรายงานหนี้ค้างชำระสินเชื่อธุรกิจ 3 เดือนขึ้นไป ของธนาคารออมสินเขต พระนครศรีอยุธยา 1 และ ธนาคารออมสินเขตพระนครศรีอยุธยา 2 เมื่อพิจารณาแล้ว จะพบว่า สาขาที่มีหนี้ค้างชำระสินเชื่อธุรกิจ สามารถแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 หนี้ค้างชำระสินเชื่อบุคคล 3 เดือนขึ้นไป เพิ่มมากที่สุด มีจำนวน 2 สาขา ได้แก่ สาขาบ้านแพรง 2,062,895.04 บาท สาขาวังน้อย 1,714,090.50 บาท

กลุ่มที่ 2 หนี้ค้างชำระสินเชื่อบุคคล 3 เดือนขึ้นไป เพิ่มปานกลาง มีจำนวน 8 สาขา ได้แก่ สาขามหาราช 692,829.40 บาท สาขาอยุธยา 668,466.73 บาท สาขาเจ้าพระม 439,905.63 บาท สาขาลาดบัวหลวง 367,838.21 บาท สาขานครหลวง 328,389.77 บาท สาขาอุทัย 200,230.25 บาท สาขาบางปะหัน 139,254.46 บาท สาขาบางปะอิน 21,942.31 บาท

กลุ่มที่ 3 หนี้ค้างชำระสินเชื่อบุคคล 3 เดือนขึ้นไป ลดลง มีจำนวน 3 สาขา ได้แก่ สาขาคลองสวนพลู -727,544.41 บาท สาขาท่าเรือ (อบ.) -265,046.88 บาท สาขาประตูน้ำพระอินทร์ -190,500.77 บาท

กลุ่มที่ 4 หนี้ค้างชำระสินเชื่อบุคคล 3 เดือนขึ้นไป สาขาที่ไม่มีหนี้ค้างชำระหรือหนี้ค้างชำระเป็น ศูนย์ มีจำนวน 3 สาขา ได้แก่ สาขาภาชี สาขาเสนา สาขาผักไห่

เมื่อได้ทำการแบ่งกลุ่มหนี้ค้างชำระสินเชื่อบุคคล 3 เดือนขึ้นไป แบ่งเป็น 4 กลุ่มแล้วนั้น ขั้นตอนต่อไป ก็มาทำการวิเคราะห์ พิจารณา ถึงสาเหตุที่หนี้ค้างชำระสินเชื่อบุคคล 3 เดือนขึ้นไป มีความแตกต่างกัน มีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มที่ 1 มีหนี้ค้างชำระสินเชื่อบุคคล 3 เดือนขึ้นไป เพิ่มมากที่สุด และ กลุ่มที่ 2 มีหนี้ค้างชำระสินเชื่อบุคคล 3 เดือนขึ้นไป เพิ่มปานกลาง อาจเกิดจากการที่แต่ละสาขา ปลดปล่อยเงินกู้สินเชื่อบุคคลให้ได้ตามเป้าหมาย จำนวนยอดสินเชื่อกงเหลือจึงเพิ่มมากขึ้นทุกสาขา ซึ่งในการพิจารณาอนุมัติให้กู้สินเชื่อ หากวิเคราะห์ พิจารณาประวัติ คุณสมบัติผู้กู้ อาชีพ รายได้ หลักประกัน โดยไม่คำนึงถึง นโยบายสินเชื่อ หลักเกณฑ์การให้สินเชื่อ คำสั่ง ระเบียบวิธีปฏิบัติทฤษฎีในการวิเคราะห์สินเชื่อ ข้อมมีความเสี่ยง จึงทำให้มีโอกาสมีหนี้ค้างชำระเพิ่มขึ้นได้ ประกอบกับ ปัจจัยลบทางการเมือง เศรษฐกิจ มีการเปลี่ยนแปลง เงินบาทมีความผันผวน ค่าเงินบาทแข็งขึ้น ส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมส่งออก ทำให้มีการลดกำลังการผลิต มีการปิดตัวของโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้มีการเลิกจ้างงาน ประชาชนไม่มีงาน ไม่มีรายได้ จึงทำให้ไม่สามารถนำเงินมาชำระหนี้คืนแก่เจ้าหนี้ธนาคารได้

กลุ่มที่ 3 มีหนี้ค้างชำระสินเชื่อบุคคล 3 เดือนขึ้นไป ลดลง เนื่องจากลูกหนี้ที่ค้างชำระส่วนใหญ่ เป็นลูกหนี้รายย่อยวงเงินกู้ไม่มากนัก จึงสามารถติดตามดูแล และแก้ไขหนี้ได้ง่ายกว่าลูกหนี้ที่มีวงเงินกู้มากกว่า

และสุดท้ายสำหรับกลุ่มที่ 4 ที่หนี้ค้างชำระสินเชื่อบุคคล 3 เดือนขึ้นไป ไม่มีหนี้ค้างชำระหรือ หนี้ค้างชำระเท่ากับ ศูนย์ เกิดจากมีจำนวนยอดสินเชื่อบุคคลงเหลือเป็นเงินไม่มาก จำนวนรายที่เป็นลูกหนี้ย่อยราย จึงทำให้ง่ายในการติดตาม ดูแล และควบคุมหนี้ ได้ง่ายกว่ากลุ่มอื่น ๆ

นอกจากนี้พบว่า ในการดำเนินการพิจารณาสินเชื่อธุรกิจของธนาคารออมสิน มีการวิเคราะห์ลูกค้าโดยการนำข้อมูลและรายละเอียดที่เกี่ยวกับตัวลูกค้า มาดำเนินการบันทึกใน แบบวิเคราะห์ลูกค้าสินเชื่อธุรกิจ ซึ่งรายละเอียดของแบบวิเคราะห์ลูกค้าสินเชื่อธุรกิจ ปรากฏอยู่ใน ภาคผนวก

นโยบายการจัดการสินเชื่อธุรกิจของธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ในการดำเนินงานของธนาคารออมสินนั้น ได้ดำเนินการปฏิบัติงานตามนโยบายสินเชื่อ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ จะต้องมียุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานทางด้านสินเชื่อ ให้มีมาตรฐานเดียวกัน โดยที่ขั้นตอนของการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ มีดังต่อไปนี้

1.การกำหนดนโยบายสินเชื่อ

- วงเงินสินเชื่อ
- เป้าหมายทางการตลาด
- อัตรากำลังของเจ้าหน้าที่/พนักงานสินเชื่อ

2.การเริ่มต้นงานของสินเชื่อ

- ลูกค้ายื่นคำขอสินเชื่อ
- สัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้า
- ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ
- ตรวจสอบกิจการ คุณลักษณะของการดำเนินงาน

3.ประเมินคำขอสินเชื่อ

การพิจารณาคำขอสินเชื่อของลูกค้า ในเรื่องต่าง ๆ เช่น

- วัตถุประสงค์ของการขอกู้
- ลักษณะของธุรกิจ
- ผลประกอบการ
- การวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลข

4.การทำความเข้าใจกับลูกค้า

เมื่อพิจารณาว่ามีความเป็นไปได้ที่เห็นควรจะอนุมัติสินเชื่อ ตามคำขอ ควรที่จะทำความเข้าใจในความตกลงในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ เช่น

- ระยะเวลาการกู้ยืม , เงื่อนไขการชำระคืน
- หลักประกัน , ค่าใช้จ่ายในการขอสินเชื่อ

5. การอนุมัติสินเชื่อ

เมื่อผู้กู้ได้ยื่นคำขอ และได้รวบรวมข้อมูล มาทำการประเมินแล้ว ขั้นตอนต่อไปก็ทำใบอนุมัติ เพื่อนำเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติสินเชื่อ ได้แก่

- คณะกรรมการสินเชื่อสาขา , คณะกรรมการสินเชื่อเขต , คณะกรรมการสินเชื่อภาค เป็นต้น เพื่อให้คณะกรรมการฯ ดังกล่าวนี้อาจพิจารณาขออนุมัติในกรณีคุณสมบัติของผู้ครบตรงตามหลักเกณฑ์ของธนาคาร

6. การจัดทำเอกสารสัญญาสินเชื่อ

เมื่อได้พิจารณาอนุมัติให้สินเชื่อแล้ว ขั้นตอนต่อไป เป็นขั้นตอนของการทำนิติกรรมสัญญา ได้แก่

- การจัดทำสัญญาประธาน ได้แก่ สัญญากู้ยืมเงิน
- การจัดทำสัญญาอุปกรณ์ ได้แก่ สัญญาค้ำประกัน , สัญญาจ้าง
- การเช็คตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของนิติกรรมสัญญา

7. การจ่ายเงินกู้

เมื่อจัดทำนิติกรรมสัญญาต่าง ๆ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไป ธนาคารก็จะดำเนินการติดต่อลูกค้า เพื่อนัดมาทำนิติกรรมสัญญา ต่าง ๆ และมีการจ่ายเงินกู้ กล่าวคือ มีการจัดทำสัญญากู้ยืมเงิน , สัญญาค้ำประกัน , สัญญาจ้าง ลูกค้าได้ลงนามในฐานะผู้กู้และธนาคารก็ลงนามในฐานะเจ้าหนี้ จากนั้นก็จะดำเนินการจ่ายเงินกู้ให้แก่ลูกค้า โดยอาจจะจ่ายเงินกู้เป็นเงินสดหรือจ่ายเป็นเช็คที่ออกโดยธนาคาร เช่น แคมเชียร์เช็ค ตราสารการเงินอื่น ๆ เป็นต้น

8. การบริหารและควบคุมสินเชื่อ

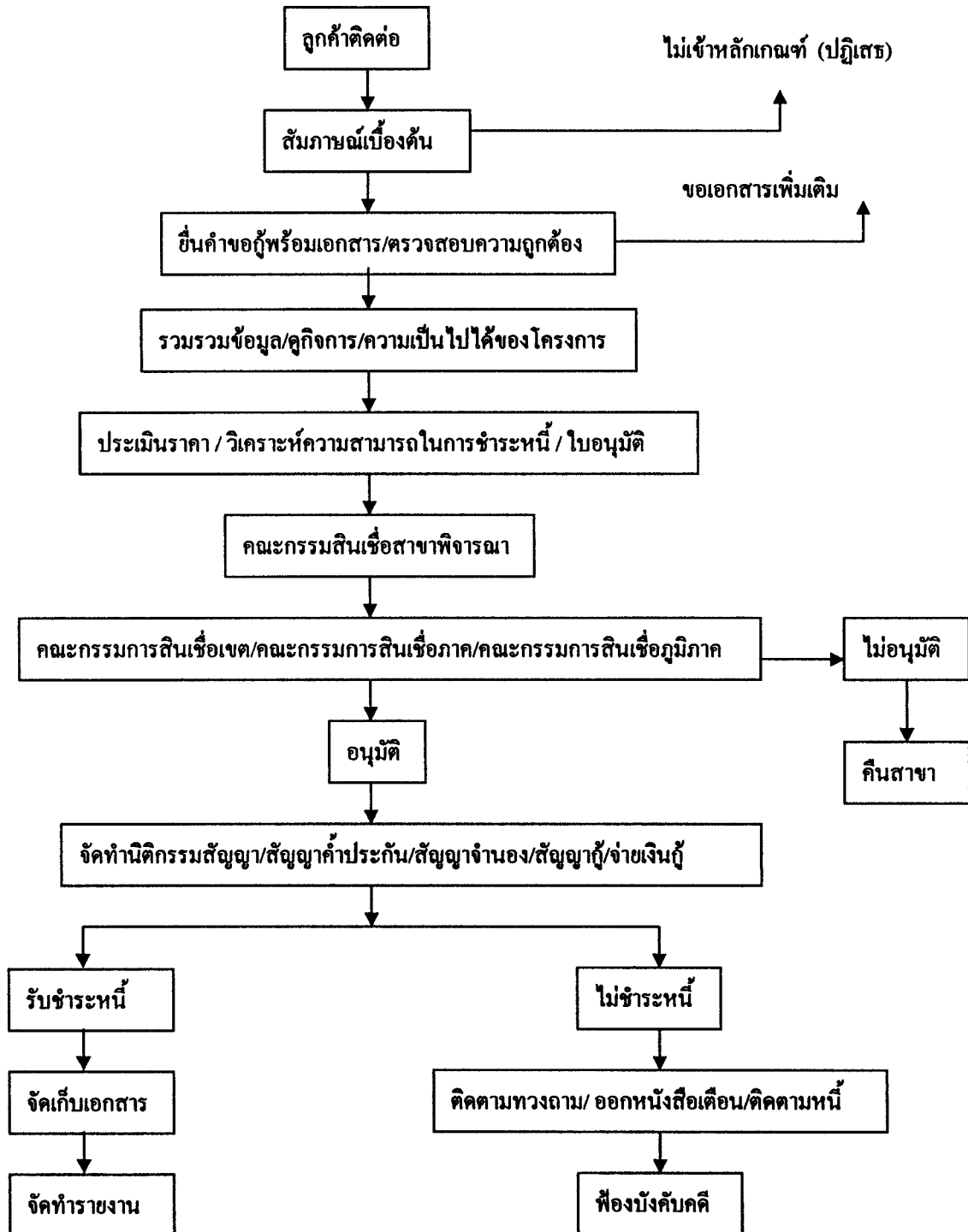
เมื่อลูกค้าได้รับสินเชื่อดังกล่าวแล้ว ธนาคารก็จะเก็บบันทึกประวัติของลูกค้าไว้ในฐานระบบคอมพิวเตอร์ โดยจัดให้มีการบริการและควบคุมดูแลสินเชื่อ เช่น

- การควบคุมติดตามการส่งชำระหนี้ของลูกค้า
- การสอบทานและการวิเคราะห์สินเชื่อโดยฝ่ายตรวจสอบ

9. การแก้ไข

ในกรณีที่ลูกค้าไม่สามารถส่งชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินได้ หรือมีเหตุที่ทำให้ธนาคารไม่สามารถรับชำระหนี้คืนหรือดอกเบี้ย ในขั้นตอนนี้ก็เป็นการแก้ไขหนี้ อาจจะเป็นการติดตามทวงถาม การออกหนังสือเตือน การเจรจาประนอมหนี้ การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ หรือการบังคับคดีโดยการฟ้องคดีต่อศาล

และจากการศึกษาขั้นตอนในการทำงานของสินเชื่อ สามารถสรุปเป็นขั้นตอนได้ดังนี้
ขั้นตอนการทำงานของสินเชื่อ

ที่มา : คู่มือการปฏิบัติงานสินเชื่อธุรกิจ ของธนาคารออมสิน

ปัญหาและอุปสรรค

จากการศึกษา การจัดการสินเชื่อธุรกิจของธนาคารออมสิน พบว่าปัญหาส่วนใหญ่จะเกิดจากสาเหตุใหญ่ ๆ 3 ประการ คือ ผลจากปัจจัยภายนอก ผลจากปัจจัยภายใน และผลจากสถาบันการเงิน

1.ผลจากปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย ภาวะเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภค การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี แลภัยธรรมชาติ มีรายละเอียดดังนี้

1.1ภาวะเศรษฐกิจ ในเรื่องของเศรษฐกิจนับว่าเป็นปัญหาสำคัญ สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจทั้งหลาย ถ้าหากว่าภาวะเศรษฐกิจมีการเจริญเติบโต มีการซื้อมาขายไป เงินทุนหมุนเวียนมีสภาพคล่อง การดำเนินธุรกิจของสถานประกอบการก็จะมีกำไรขยายตัว และเจริญรุ่งเรือง แต่ถ้าเกิดว่าภาวะเศรษฐกิจเกิดชะงักหรือตกต่ำ การซื้อมาขายไปขาดสภาพคล่อง ไม่สามารถทำให้เกิดรายได้ เงินทุนไม่มีหมุนเวียน สถานประกอบการกิจการขาดสภาพคล่องทางการเงิน ก็จะทำให้เกิดการชะงักตัวทางด้านการลงทุน และส่งผลให้เกิดปัญหาในการดำเนินการประกอบธุรกิจ ทำให้เกิดขาดทุนจากการประกอบกิจการ ไม่มีรายได้มาส่งชำระหนี้ให้แก่สถาบันการเงิน และถ้าประสบปัญหารุนแรงผู้ประกอบการอาจถึงขั้นต้องล้มเลิกกิจการ หรือ ล้มละลายไปได้ ภาวะเศรษฐกิจ อาจเกิดจากสาเหตุ ดังต่อไปนี้

- ราคาน้ำมันที่แพงขึ้น ส่งผลให้สถานประกอบการทุกแห่ง เกิดผลกระทบทันที กล่าวคือ น้ำมันเป็นปัจจัยหนึ่งในการดำเนินกิจการของธุรกิจทุกประเภท เป็นค่าใช้จ่าย ที่เป็นต้นทุนที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ทำให้ผู้ประกอบการอาจได้กำไรลดลง หรือขาดทุนก็ได้

- การย้ายฐานกำลังการผลิตจากประเทศไทย ไปสู่ประเทศที่มีต้นทุนแรงงานการผลิต ค่าใช้จ่ายในการผลิตที่ต่ำกว่า เช่น ในประเทศจีน ประเทศเวียดนาม ซึ่งมีต้นทุนแรงงานการผลิตที่ต่ำกว่าประเทศไทย ส่งผลทำให้ผู้ประกอบการต้องปิดกิจการเนื่องจากสินค้าจากต่างชาติมีราคาต้นทุนถูกกว่าสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย

1.2การเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล การดำเนินการประกอบธุรกิจในทุก ๆ ประเทศต้องมีรัฐบาลทำหน้าที่บริหารประเทศเพื่อ นำพาประเทศให้มีเศรษฐกิจที่ดี มีการลงทุน เกิดการจ้างงานทำ ประชาชนมีรายได้ มีเงินทุนหมุนเวียนไว้ใช้จ่ายในครอบครัว หรือไว้ลงทุนในกิจการของตนเอง เศรษฐกิจมีการขยายตัวทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ดีกินดี แต่ในกรณี เกิดปัญหาการชะงักตัวของการลงทุน มีการปิดกิจการของผู้ประกอบการ เกิดปัญหาการว่างงาน รัฐบาลก็จำเป็นต้องเข้ามาแก้ไข โดยออกนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น มี 2 กรณี คือ

1.2.1 เพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ ได้แก่

- การจำกัดสินเชื่อเพื่อชะลอการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งถ้าใช้วิธีที่รุนแรงมาก ผลกระทบที่จะเกิดแก่ธุรกิจก็จะมามากไปด้วย

- การจำกัดการนำเข้าเพื่อลดดุลการค้า และดุลชำระหนี้ที่ขาดดุล

- การควบคุมราคาสินค้าเพื่อแก้ไขภาวะเงินเฟ้อ

- การลดค่าเงินบาท ซึ่งก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสีย ผลดี ก็คือ จะทำให้ราคาสินค้าส่งออกถูกลง สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ ส่วนผลเสีย ก็คือ ธุรกิจที่ใช้เงินทุนจากต่างประเทศโดยการกู้ยืม หรือซื้อสินค้าเงินเชื่อ หรือระบบผ่อนชำระก็จะขาดทุนจากการที่ต้องใช้เงินบาทชำระหนี้สูงขึ้นทันที คือ การขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

- การเพิ่มภาษีเพื่อช่วยการขาดดุลงบประมาณของรัฐบาล

- การพิมพ์ธนบัตรเพิ่ม เพื่อแก้ไขภาวะเงินเฟ้อ แต่ทำให้มีเงินใช้หมุนเวียนในตลาดเงินมากขึ้น แต่ถ้ามีจำนวนมากเกินไปก็จะทำให้ราคาของธนบัตรต่ำลง ประชาชนก็จะหันไปสะสมทองคำ แทนการลงทุน หรือออมทรัพย์กับธนาคาร

1.2.2 การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ในการบริหารประเทศของรัฐบาล ในแต่ละรัฐบาลที่เข้ามามีบริหารก็จะมีนโยบายที่แตกต่างกันไป ซึ่งการเปลี่ยนรัฐบาลใหม่ก็อาจจะมีการเปลี่ยนแปลง

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- การเพิ่มภาษีทั้งทางตรงและทางอ้อม

- การค้ากับประเทศที่มีชายแดนติดกัน เช่น การปิดชายแดน

1.3 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค ในการจับจ่ายใช้สอย ซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคทั้งหลาย ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้ขาย มีการแข่งขันทางสูง จึงต้องเข้าถึงความต้องการของผู้บริโภคให้ได้ ดังนั้นในปัจจุบัน พฤติกรรมของผู้บริโภคจึงเปลี่ยนไป เช่น

- การซื้อสินค้าจากร้านค้าย่อยเปลี่ยนไป ซื้อสินค้าจากห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่

- ความต้องการทางด้านที่อยู่อาศัย จากบ้านจัดสรรที่มีราคาแพง ทำให้ต้องไปซื้อคอนโดมิเนียมอยู่อาศัยแทน เนื่องจากอยู่ในเมือง สะดวกต่อการเดินทางไปทำงาน

- การเปลี่ยนรสนิยมในรูปแบบสินค้า หรือ ราคาสินค้า

- การเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริโภคอาหาร จากเดิมเป็นร้านอาหาร/ร้านข้าวแกง เปลี่ยนไปเป็น อาหารประเภท อาหารจานด่วน (Fast Food) หรือ ศูนย์อาหาร

1.4การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญมาก เช่น

- การใช้เครื่องคำนวณเปลี่ยนมาเป็นการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีระบบซอฟต์แวร์ที่มีประสิทธิภาพ เก็บข้อมูลมีหน่วยความจำที่มาก ประมวลผลได้รวดเร็ว ข้อมูลเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย ทำให้นำข้อมูลมาตัดสินใจในการบริหารได้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

1.5ภัยธรรมชาติ หรือ อุบัติภัย หรือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด เช่น

- การเกิดอัคคีภัย , อุทกภัย (สึนามิ) , วินาศภัย , ภัยสงคราม , การก่อกองกลาง การประท้วงของประชาชน , การสไตรค์

2.ผลจากปัจจัยภายใน เป็นผลที่เกิดจากตัวลูกหนี้ที่ทำให้เกิดปัญหาเอง ได้แก่ การทำการค้าที่เกินตัว การเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร พฤติกรรมของผู้บริหาร ผู้บริหารมีเจตนาทุจริตและปัญหาอื่น ๆ มีรายละเอียดดังนี้

2.1การทำการค้าที่เกินตัว เป็นลักษณะที่ลูกหนี้ลงทุนทำการค้าที่เกินกำลังความสามารถ เช่น

2.1.1การทำโครงการที่ใหญ่เกินไป ทำให้ต้องใช้เงินลงทุนที่มาก จึงจำเป็นต้องไปกู้ยืมเพื่อนำมาลงทุน ทำให้อัตรารายได้ส่วนหนึ่งคืนกับเงินทุนสูง ก็จะทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับความสามารถในการชำระหนี้ได้ และถ้าขาดความสามารถในการบริหาร หรือไร้ประสิทธิภาพ การบริหารก็จะทำให้โครงการที่ลงทุนเกิดความล้มเหลว ต้องหยุดชะงัก ทำให้โครงการไม่สำเร็จ

2.1.2การขายกำลังการผลิตมากเกินไป เกิดจากการคาดการณ์หรือ ขาดการวางแผนทางด้านการตลาด สินค้าที่ผลิตมาได้มากจริง แต่ ค่อยคุณภาพ ไม่เป็นที่ต้องการของตลาด หรือ การเรียกเก็บหนี้ไม่มีประสิทธิภาพ มีลูกหนี้ค้างชำระ และ หนี้สูญเป็นจำนวนมาก

2.1.3การลงทุนหลายด้าน เกิดจากการที่ลูกหนี้ มีการลงทุนในหลาย ๆ ด้าน โดยที่ไม่มีความพร้อมจึงทำให้เกิดปัญหาได้ เช่น

- ขาดคนที่มีประสิทธิภาพหรือไว้วางใจได้ เพื่อควบคุมธุรกิจที่ขยายการลงทุนออกไป ทำให้การบริหารไม่มีประสิทธิภาพและมีการรั่วไหล หรือการทุจริต ของพนักงาน

- เงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอ ทำให้ผิคนัดต่อเจ้าหนี้ หรือ การซื้อวัตถุดิบ ผู้ขายขาดความไว้วางใจไม่ให้ เครียด ต้องซื้อด้วยระบบเงินสดเท่านั้น

- การกู้เงินมาลงทุนทำให้มีภาระหนี้สินเงินต้นและดอกเบี้ย เพิ่มมากขึ้น มากกว่ารายได้ที่มีอยู่ ทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ลดลง

- การขาดความชำนาญในธุรกิจหรือโครงการใหม่ ซึ่งมีความเสี่ยงสูง

2.2 การเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร/ผู้ถือหุ้น/หุ้นส่วน อาจเกิดจากกรณีมีการลาออก หรือ เสียชีวิต ทำให้การบริหารต้องสะดุด หรือ การได้ผู้บริหารคนใหม่เข้ามาแทน โดยที่ความสามารถในการบริหารไม่เพียงพอ ไม่สามารถบริหารได้

2.3 พฤติกรรมของผู้บริหาร เช่น

- มีปัญหาทางด้านสุขภาพ ไม่สามารถบริหารงานได้เหมือนเดิม
- ความประพฤติด่วนตัว เช่น เป็นนักเที่ยว นักดื่มสุรา เล่นการพนัน ฯลฯ เป็นต้น
- การขัดแย้งกับผู้ถือหุ้น/หุ้นส่วน หรือ ผู้สนับสนุนทางการเงิน
- ก่อปัญหาหนี้สินนอกระบบทำให้เสียดอกเบี้ยแพง จึงชำระเจ้าหนี้ก่อนระบบก่อน
- ประกอบกิจการล้มเหลวขาดทุน แล้วหลบหนีไป
- มีพฤติกรรมไม่ยอมชำระหนี้ตามกำหนด คือ เหนียวหนี้

2.4 ผู้บริหาร/ผู้ถือหุ้น/หุ้นส่วน มีเจตนาทุจริต เช่น

- การเบียดบังนำทรัพย์สินของบริษัท นำผลประโยชน์ของบริษัทไปใช้หมุนเวียนในทางส่วนตัวหรือธุรกิจของตนเอง เป็นการชักออกและการทุจริต
- ปลอมแปลงเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่นำมาใช้ทุจริตต่อธนาคาร เช่น ใช้โฉนดที่ดินปลอม , หรือ เป็นโฉนดที่ดินที่เป็นคนละแปลงกับ ที่ดินที่ธนาคารตรวจสอบได้จริง

2.5 ปัญหาอื่นๆ เช่น

- ปัญหาทางการตลาด เช่น การวางแผนการตลาดไม่ทันสมัย กับภาวะการแข่งขันของคู่แข่งทางการตลาด การวางตำแหน่งสินค้า ไม่ถูกตำแหน่ง ฯลฯ
- ปัญหาทางเทคนิค เช่น การใช้เครื่องจักรที่ล้าสมัย ไม่มีประสิทธิภาพทางการผลิต ใช้วัตถุดิบที่มีคุณภาพต่ำ หรือ มีราคาสูง
- ปัญหาทางด้านพนักงานขาย เช่น พนักงานทุจริต ไม่มีศักยภาพในการทำงาน

3. ผลจากสถาบันการเงิน เป็นผลมาจากสถาบันการเงินที่บกพร่องเอง ได้แก่ พนักงานสินเชื่อ ผู้บริหาร ขันตอนการดำเนินงานของสถาบันการเงิน มีรายละเอียดดังนี้

3.1 พนักงานสินเชื่อ

- ขาดความรู้ทางการวิเคราะห์สินเชื่อ/พิจารณาสินเชื่อ ปลอมสินเชื่ออย่างหละหลวมทำให้เกิดหนี้เสีย
- ขาดประสบการณ์ในการทำงานทางด้านสินเชื่อ
- ขาดความรอบคอบในการปฏิบัติงาน
- การทุจริตโดยพนักงานธนาคาร หรือบุคคลภายนอกร่วมมือกับพนักงานธนาคาร

- การบริการติดต่อลูกค้าขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทำให้ลูกหนี้ หนีไปใช้บริการธนาคารอื่น

- ขาดการติดต่อ ทวงถาม หรือติดตามหนี้ ปล่อยปละละเลย เป็นเหตุให้หนี้เงินที่ต้องชำระมีหนี้เงินจำนวนเพิ่มมากขึ้น จนเกินความสามารถของลูกหนี้

3.2 ผู้บริหาร อาศัยการรู้จักหรือความสัมพันธ์ส่วนตัว โดยไม่มีการประเมิน/การวิเคราะห์สินเชื่อ หรือศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ หรือ พฤติกรรมของผู้บริหารเอง เช่น

- ให้สินเชื่อแก่ญาติ พี่น้อง หรือ บริษัทในเครือ

- ให้สินเชื่อเพื่อนสนิท

- ให้สินเชื่อแก่บุคคลที่นับถือ หรือ ผู้ที่มีอิทธิพล หรือ ผู้ที่มีอำนาจร้องขอมา

- การทุจริตโดยผู้บริหาร

- การประเมินผลงานความคิดความชอบโดยลำเอียง ทำให้พนักงานขาดขวัญ

กำลังใจ

- ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ตัดสินใจโดยใช้อำนาจเผด็จการ

- ผู้บริหารขาดความรู้ในงานทางด้านสินเชื่อ

- ผู้บริหารมุ่งแต่จะปล่อยสินเชื่อให้ได้ตามเป้าหมาย

3.3 ขั้นตอนการดำเนินงานของสถาบันการเงิน

- มีขั้นตอนในการดำเนินการสินเชื่อเป็นแบบ ระบบราชการ มีสายการบังคับบัญชา หลายชั้น กว่าจะอนุมัติได้ใช้เวลานาน ทำให้ลูกค้า หนีไปใช้บริการของธนาคารอื่น

- ระเบียบคำสั่ง ข้อบังคับ ยังไม่มีการปรับปรุง ให้ทันต่อเหตุการณ์ ไม่มีความทันสมัย ทำให้พนักงานหรือผู้ปฏิบัติ เกิดความสับสน หรือ ความไม่เข้าใจของวิธีการปฏิบัติ ทำให้การปฏิบัติเป็นไปโดยไม่ถูกต้อง อาจทำให้เกิดความเสียหายได้

- การกำหนดเป้าหมายสินเชื่อที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีค่อนข้างสูง ทำให้เกิดการแข่งขันในระหว่างหน่วยงานสาขา มุ่งที่จะทำผลงานให้ได้ตามเป้าหมาย โดยเน้นปริมาณ มากกว่าคุณภาพของลูกหนี้ที่ปล่อยไป อาจทำให้ได้ลูกหนี้ที่ไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ และเกิดเป็นหนี้เสียได้

- ปริมาณงานไม่สอดคล้องกับอัตรากำลัง จำนวนพนักงานทางด้านสินเชื่อมีจำนวนเท่าเดิมหรือลดลง แต่ไม่ได้ทดแทน หรือเพิ่มขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น ทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานด้อยลง เกิดความผิดพลาดได้

- เทคโนโลยีทางด้านสารสนเทศ ระบบซอฟต์แวร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่อง PRINTER ถ้าสมัย, ประมวลผลข้อมูลได้ค่อนข้างช้าใช้เวลานาน หรือ มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการใช้งาน หรือ ไม่อยู่ในสภาพที่จะใช้งานได้ดี ทำให้การทำงานขาดประสิทธิภาพ การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ ฯ ดังกล่าวจึงทำได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร

- รายได้ผลตอบแทน ไม่จูงใจให้พนักงานปฏิบัติงาน เนื่องจากค่าตอบแทนยังอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่มาก อาจทำให้พนักงานขาดความทุ่มเท หรือตั้งใจในการทำงาน

- การให้เครดิต สิทธิพิเศษ แก่ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ในการใช้บริการสินเชื่อ เช่น สามารถกู้ได้ 100 % โดยพนักงานวิเคราะห์สินเชื่อมิได้พิจารณาถึงความสามารถในการชำระหนี้เป็นสำคัญอันดับแรก ส่งผลทำให้หนี้ที่ปล่อยไปเป็นหนี้ค้างชำระได้

บรรณานุกรม

- จรววย กุลอำนวยชัย. (2538) ความพึงพอใจของผู้รับบริการตั้งคมสงเคราะห์. วิทยานิพนธ์
 สังคมศาสตร์มหาบัณฑิต (สังคมสงเคราะห์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ถวัลย์ วรเทพพิพิงษ์. (2530) แนวความคิดกระบวนการและโครงสร้างการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ :
 ไทยวัฒนาพานิช
- ธนาคารออมสิน. (2529) แผนวิสาหกิจ พ.ศ.2530-2534. กรุงเทพฯ : ธนาคารฯ.
- _____. (2540) รายงานประจำปีธนาคารออมสิน 2540. กรุงเทพฯ : ธนาคารฯ.
- _____. (2544) รายงานประจำปีธนาคารออมสิน 2544. กรุงเทพฯ : สำนักระบบงาน
 สารสนเทศ. ธนาคารฯ.
- _____. (2545) รายงานประจำปีธนาคารออมสิน 2545. กรุงเทพฯ : สำนักระบบงาน
 สารสนเทศ. ธนาคารฯ.
- _____. (2549) รายงานประจำปีธนาคารออมสิน 2549. กรุงเทพฯ : ธนาคาร
- ธนาคารออมสิน (2550) การประเมินความเสี่ยงของการให้สินเชื่อ <http://www.gsb.or.th>
- ธนาคารออมสิน (2550) สำนักบริหารความเสี่ยง <http://www.gsb.or.th>
- ธนาคารออมสินภาค 4 รายงานผลการดำเนินงานสินเชื่อธุรกิจ
 ธนาคารออมสินสาขาบางปะอิน (รายงานผลการดำเนินงาน PAPER)
- ลีลา สีนานุเคราะห์. (2530) องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : ภาคพัฒนาตำราและเอกสาร
 วิชาการ หน่วยนิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู
- สมคิด บางโม. (2538). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : นำอักษรการพิมพ์
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2517). การบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช
- เสาวนีย์ วงษ์ม่วง. (2532). การนำแผนวิสาหกิจไปปฏิบัติ กรณีศึกษา ธนาคารออมสิน.
 วิทยานิพนธ์ ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2512). พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. พิษณุโลก :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วัชรวิ วงศ์ศิริวัฒน์. (2536). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษาหลักสูตร
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2533 ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ : วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
 มหาบัณฑิต (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- ชูชัย เทพสาร. (2546). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการตัดสินใจเลือก บริษัทรักษาความปลอดภัย : กรณีศึกษาผู้ประกอบการซื้อ-ขาย แลกเปลี่ยนรถยนต์ในกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชนินทร์ พิทยาวิวิช. (2547). การบริหารสินเชื่อสถาบันการเงินครบวงจร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กฤษฎา สังขมณี (2535). การจัดการสินเชื่อ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- จตุพร รัตนสุภา (2546). พฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกโครงการธนาคารประชาชน
ธนาคารออมสินในจังหวัดนครศรีธรรมราช รายงานการค้นคว้าอิสระปริญญา
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
- จรูญรัตน์ ตระการศิริพันธ์ (2540) ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการชำระหนี้ของธนาคารพาณิชย์
ในจังหวัดเชียงใหม่ วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- นเรศวร สุกัณฐ์ (2539). ปัจจัยที่มีผลต่ออันดับหนี้ของธนาคารพาณิชย์หนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่
วิทยานิพนธ์ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ <http://index.dc.thailis.uni.net.th>
- อนันต์ บุญมหาชนากร (2540). ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระสินเชื่อกรุงไทยธนวัฏ
วิทยานิพนธ์ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ <http://index.dc.thailis.uni.net.th>
- อัญชลี ศิวเสน (2548). ปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้:กรณีศึกษาสินเชื่อโครงการ
ธนาคารประชาชน ธนาคารออมสินสาขาชัยภูมิ
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ภาคผนวก

รายละเอียดของ แบบวิเคราะห์ลูกค้าสินเชื่อธุรกิจ ประกอบไปด้วย ดังนี้

1.วัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อ

1.1 ขออนุมัติเงินกู้เบิกเกินบัญชี อัตราดอกเบี้ย MOR +% ต่อปี อายุสัญญา 12 เดือน

1.2 ขออนุมัติเงินกู้ระยะยาว L/T มีสัดส่วนการลงทุน ดังนี้

-ที่ดิน

-สิ่งปลูกสร้าง

-เครื่องจักร/อุปกรณ์

รวมทั้งสิ้นเป็นเงินเท่าไร สัดส่วนเป็นร้อยละเท่าไร อัตราดอกเบี้ย MLR +% ต่อปี

เงื่อนไขการผ่อนชำระเงินกู้เป็นงวดรายเดือน ๆ ละ.....บาท รวม.....งวด

2.ประวัติลูกค้า

2.1 บุคคลธรรมดา ประกอบด้วย

- ชื่อ/นามสกุล อายุ สถานภาพทางการสมรส การศึกษา ประสบการณ์ในการดำเนินงาน สถานที่ตั้งกิจการ ระยะเวลาในการดำเนินงาน.....ปี

2.2 นิติบุคคล ประกอบด้วย

- ชื่อนิติบุคคล หก./บริษัท ที่อยู่ตามจดทะเบียน สถานที่ตั้งประกอบการ วันจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ทะเบียนเลขที่ ออกที่ วัตถุประสงค์ของกิจการ ทุนจดทะเบียนเท่าไร ปัจจุบันทุนชำระแล้วเท่าไร กรรมการผู้มีอำนาจมีใครบ้าง

- ประวัติเจ้าของ/ผู้บริหารกิจการ ชื่อ/นามสกุล อายุ สถานภาพทางการสมรส การศึกษา ประสบการณ์ในการดำเนินงาน ระยะเวลาการดำเนินงาน.....ปี

2.3 BLACKLIST ผลการตรวจสอบรายชื่อบุคคลล้มละลายและการพิทักษ์ทรัพย์และรายชื่อผู้ที่ถูกธนาคารออมสินปิดบัญชีกรณีจ่ายเช็คค้างพบไม่พบ

3.ประวัติการติดต่อธนาคาร

3.1 เงินฝาก

-ประเภทบัญชี ธนาคารที่ติดต่อ สาขาที่ติดต่อ ระยะเวลาติดต่อ....ปี ยอดเงินคงเหลือ ณ วันที่.....เป็นจำนวนเงิน.....บาท

3.2 สินเชื่อ

-ประเภทเงินกู้ระยะยาว ธนาคารที่ติดต่อ สาขาที่ติดต่อ วันที่ทำสัญญา จำนวนเงินให้กู้ อัตราดอกเบี้ย หลักประกันที่ใช้ ภาระหนี้คงเหลือ ณ วันที่..... เป็นจำนวนเงิน.....บาท ประวัติการชำระหนี้ที่ผ่านมา

-ประเภทเงินเบิกเกินบัญชี ธนาคารที่ติดต่อ สาขาที่ติดต่อ วันที่ทำสัญญา จำนวนเงิน
ให้กู้ อัตราดอกเบี้ย หลักประกันที่ใช้ ระยะเวลาการติดต่อ เงินเข้าเฉลี่ยต่อเดือนกี่ครั้ง
เป็นจำนวนเงิน.....บาท เงินออกเฉลี่ยต่อเดือนกี่ครั้ง เป็นจำนวนเงิน.....บาท ยอดเงิน
คงเหลือ ณ วันที่..... เป็นจำนวนเงิน.....บาท

4.ลักษณะการดำเนินงาน (ประเภทกิจการ , รายละเอียดด้านการผลิต (ถ้ามี) การตลาด การขาย
การจัดจำหน่าย)

-ที่ตั้งโรงงาน กำลังการผลิตสูงสุด

5.ผลการดำเนินงาน

5.1ยอดขาย

-ยอดขายรวม.....บาท/เดือน ขายเป็นเงินสด.....บาท/เดือน ขายเชื่อ
.....% มียอดลูกหนี้รวมประมาณ.....บาท

5.2การจัดซื้อสินค้า/วัตถุดิบ

-แหล่งที่ซื้อ ยอดจัดซื้อรวม.....บาท/เดือน ซื้อเป็นเงินสด.....% ซื้อเชื่อ
.....% ยอดเจ้าหนี้รวมประมาณ.....บาท

5.3สต็อกสินค้า/วัตถุดิบรวม.....บาท

5.4ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (เงินเดือน, ค่าสาธารณูปโภค ฯลฯ)บาท/เดือน

6.ประมาณผลการดำเนินงานและความสามารถในการชำระหนี้ต่อเดือน

-รายได้จากการขาย หักต้นทุนขาย ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ภาระหนี้สิน คงเหลือ
เป็นกำไรเท่าไร

7.หลักประกัน

7.1อสังหาริมทรัพย์ เป็น ที่ดินว่างเปล่า ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง สถานที่ตั้งของ
หลักประกัน เนื้อที่ดิน กรรมสิทธิ์เป็นของใคร ราคาประเมินคณะกรรมการสินเชื่อ.....เมื่อ
วันที่..... ราคาประเมินที่ดิน.....บาท ราคาประเมินสิ่งปลูกสร้าง.....บาท
ราคาประเมินที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง.....บาท สัดส่วนวงเงินกู้ต่อมูลค่าหลักประกันคิด
เป็นร้อยละ.....%

7.2บุคคลค้ำประกัน ค้ำประกันเต็มจำนวนวงเงินที่ให้กู้ จำนวน.....คน ที่ใช้ค้ำประกัน

8.ตารางประเมินข้อมูลลูกค้า

- ประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ในการขอู้ สักส่วนเงินลงทุน ประวัติลูกค้า ประวัติด้านการเงิน ความสามารถในการชำระหนี้ หลักประกัน แบ่งการประเมินเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ดีมาก ดี ปานกลาง ค่อนข้างไม่ดี ไม่ดี

9.สรุปความเห็นของพนักงานสินเชื่อ

10.สรุปความเห็นของคณะกรรมการสินเชื่อ ตามแต่ละระดับของสายการบังคับบัญชา

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายสยาม ยิ่งทวีหยก
วัน เดือน ปี	28 ธันวาคม 2515
สถานที่เกิด	อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต(การจัดการ)สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปี พ.ศ. 2536 – 2538 ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปี พ.ศ. 2543 – 2546
สถานที่ทำงาน	ธนาคารออมสินสาขาบางปะอิน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ตำแหน่ง	พนักงานปฏิบัติการ 7